

SZUBOTICA
EJAJ IOVIN TRG 8
Telefonok
Eladási ár 8-88
Közvetítő 6-10. 8-83

Működési és elosztási
egységére 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Egy példány
minden nap, hétfőn és
csupán négy napos

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. SZEPTEMBER 25.

261. SZÁM

SZERDA

A csehszlovák kormányválság elérte tetőpontját

Masaryk elnök felhatalmazást adott a parlament feloszlására

Prágából jelentik: A kormányválság döntő fordulathoz ért, mióta Udrzal miniszterelnök visszatért Prágába Masaryk köztársasági elnöktől. A miniszterelnök környezetéből kiszivárgott, hogy

Masaryk elnök aláírta a parlament ülészakának berekesztéséről szóló rendeletet,

annak oka pedig, hogy miért nem rendelte el egyidejűleg a törvényhozás feloszlását és az új választások kiírását, abban keresendő, hogy a parlamenti pártok választmányának keddre kitűzött ülésén még egy kísérletet akar tenni egy közös munkaprogram kidolgozására és arra is, hogy az agráriusokat kibékítse a néppárttal.

A beavatottak tudni vélik, hogy

Udrzal miniszterelnök kötelező ígéretet kapott

Masaryk elnöktől a parlament feloszlására is,

ha az egyezkedő tárgyalások nem sikerülnek és mint-hogy ez majdnem bizonyos, a miniszterelnök a legközelebbi napokban élni fog a felhatalmazással. A koalíciós pártok már megbékültek azzal a gondolattal, hogy új választások lesznek.

Az agrárpárt főtitkára, Beran a háztulajdonosok tegnapi esti nagygyűlésén bejelentette, hogy pártja készül a választásokra. Szerinte csak szemfényvesztés a közvélemény megtévesztése, hogy a néppárt pártkérdést csinál abból, vajon egy miniszterrel több vagy kevesebb képviselője van-e a kormányban. A néppártnak, — mondotta Beran — a főcélja az, hogy a néppárt életbevágóan sürgős kérdések megoldását elődózza, amelyek nincsenek kedvére és amelyeknek elintézése nem vág össze céljaikkal.

A **Narodni Listy** közlése szerint a parlament feloszlásának kérdésében még nem történt végleges döntés. Kramarz maga sem bízik a válságnak békés elintézésében. A képviselőház feloszlása és ezzel kapcsolatosan új választások kiírása nem vonja maga után a szenátus feloszlását is, mert a szenátus ciklusa csak 1933-ban jár le.

Maguk a Heimwehr vezetői sem helyeselték valamennyien a szélsőséges módszert.

Prieme steierországi Heimwehr-vezér nem is jelent meg a szombati bécsi nagygyűlésen, dr. Steidle pedig sokkal enyhébb beszédet mondott, mint ahogy várták. Mindebből arra lehet következtetni, hogy

a Heimwehr vezetősége mérsékelte magatartását és valószínű, hogy most már nem fogja megakadályozni, hogy a kormány alkotmánymódosító javaslatát nyugalmasabb légkörben tárgyalhassa a nemzeti tanács.

Streeruwitz kancellár a szövetségtanács keresztényszocialista tagjainak keddi ülésén ismertette a kormány az alkotmánymódosításra vonatkozó szándékait és

Streeruwitz kancellár bejelentette, hogy szakmaképviselőlet fog alkotni.

A szövetségi tanács tagok bizalmukról biztosították a kancellárt, de közölték vele, hogy

a szövetségtanácsnak foglalkozási kamarával vagy gazdasági tanácssal való egyszerű pótlását nem tartják megfelelőnek,

mert a szövetségtanács a tartományok érdekképviselőlete. Ha a szövetségtanács hatáskörét hivatási ágak érdekképviselőit akarják átruházni, akkor okvetlen új szervező kell gondoskodni, amely a kormányzat munkájában a tartományok érdekeit képviseli.

Az ülés után

Streeruwitz kancellár hosszabb tanácskozást folytatott Seipel volt kancellárral

és ezen a megbeszélésen főleg azok a jelenségek kerültek szóba, amelyek a legutóbbi napokban gazdasági és pénzügyi téren merültek fel, elsősorban, hogy miképpen lehetne a hitel indokolatlan veszélyeztetésének legjobban elejét venni.

A szovjetkormány a keletkinai vasutvonal megszállásával fenyegeti Kinát

A lázadó kínai csapatok győzelmesen nyomulnak előre

Sanghaiból jelentik: A keletkinai vasutak ügyében keletkezett orosz-kínai konfliktusban a helyzet teljesen bizonytalan.

A nankingi nacionalista kormány még mindig ragaszkodik ahhoz, hogy az orosz és kínai delegátusok között tervbevevett közvetlen tárgyalások csak abban az esetben indulhatnak meg, ha az orosz kormány elejti régebbi követeléseit.

Japán forrásból származó jelentés szerint Karahan orosz helyettes külügyi népbiztos jegyzéket nyújtott át a mukdeni kormánynak, amelyben azzal fenyegeti meg a mandzsuri hatóságokat, hogy az orosz vörös hadsereg az orosz követelések visszautasítása esetén a keletkinai vasutak valamennyi vonalát megszállja.

Londoni jelentés szerint a kínai polgárháború tovább tart.

Csang-Hat-Kvai, a lázadó tábornok tovább nyomul előre serege élén.

A felkelők Itu mellett elsüllyesztettek egy hajót, amely nacionalista csapatokat szállított. Csang-Hat-Kvai kör-távirratot küldött szét egész Kinában és azt több tartomány kormánybiztosa is aláírta. Ebben a kimerítő táviratban

a lázadók hazaárulással és a legsúlyosabb visszaélésekkel vádolják Csang-Kai-Seket és kormányát

a Kuomintang újjászervezését sürgetik.

Csang-Kai-Sek Hankauból a legsürgősebben csapatokat és repülőgépeket küldött a lázadók leverésére.

Kantonban a lázadás hírére az élelmiszerek ára egy nap alatt több mint száz százalékkal drágult. A felkelők Icsang városa előtt állanak, ahonnan az európai lakosság Hankauba menekült.

Érdekképviselői kamarával akarják pótolni a jelenlegi osztrák parlamentet

Streeruwitz kancellár a szövetségtanács keresztényszocialista tagjainak ülésén ismertette a kormány alkotmánymódosító terveit és bejelentette, hogy szakmaképviselőlet fog létesíteni — Streeruwitz tanácskozása Seippellel —

Egy volt német őrnagy áll a puccskísérletek mögött

Mérsékelt hangulat kerekedett felül a Heimwehr vezetőségében

Bécsből jelentik: Az osztrák belpolitikai válság kitörése óta állandóan az a kérdés foglalkoztatta a politikai köröket, hogy ki áll a szélsőséges uszítások mögött. Most végre kiderült, hogy ki a polgárháborúra való uszítás és a puccsokkal való fenyegetőzés spirítusz rektora. Megbízható hírek szerint »Az utolsó figyelmeztetés« című fenyegető cikk, amely szélsőséges hangjával a tetőpontra fokozta az izgalmat, Pöbst őrnagy tollából ered és

Pöbst volt német őrnagy áll a szélsőséges uszítás és puccsokkal való fenyegetőzés mögött.

Pöbst annakidején főszerepet játszott a németország szélsőjobboldali Kapp-puccsban, amelynek meghiusulása után Tirolba menekült és a német nemzeti szocialisták anyagi támogatásával nagy fajvédő agitációt fejtett ki Ausztriában. Pöbst őrnagy hamarosan jelentékeny befolyásra tett szert a Heimwehrben, amelyet meggondolatlanságokra igyekezett rábírn. Ugy-látszik azonban, hogy Pöbst néhány nap óta elvesztette a Heimwehrtől döntő befolyását, amilhez valószínűleg hozzájárult Streeruwitz kancellárnak az a kijelentése is, hogy a dolgok így nem folyhatnak tovább, és ha változás nem történik, becsúsz lemondását.

Kedvezően folynak a piroti tárgyalások

A két delegáció megállapodott a határmenti szolgálatról szóló szabályzatban

Az Avala jelenti Pirothól: Kedden délelőtt kilenc órakor a jugoszláv-bolgár bizottság megkezdte munkáját a már kedden megállapított rend szerint. Az ülés fél egyig tartott és utána a következő kommunikét adták ki:

— A mai ülésen, amelyen Popov ezredes, a bolgár delegáció vezetője elnököl, felolvasták a határszolgálatról szóló ideiglenes szabályzatot, a határon való minél nagyobb rend biztosítása céljából. A két delegáció egyetértésben megállapította ennek a szabályzatnak végleges szövegét. Délután a szabályzat szövegét átírják és lefordítják, ugyhogyan ilyen módon mindkét nyelven egyenlő legyen a szöveg. Ennek a szabályzatnak végleges összehasonlítása és aláírása a holnap délelőtti összehívott ülésen fog megtörténni. Ugyanezen az ülésen hozzá fognak látni a határátlépés megkönnyítését szolgáló rendőri intézkedésekről szóló szabályzat megszövegezéséhez.

A pápa december 21-én hagyja el a Vatikánt

A Szentatya abban a templomban celebrálja aranymiséjét, ahol először misézett

Rómából jelentik: Beavatott körökben biztosan számítanak arra, hogy a pápa még ennek az évnek a vége előtt elsősorban elhagyja a vatikáni állam területét. December 21-ikén üli meg XI. Pius pápa ötvenedik évfordulóját annak a napnak, amikor Rómában a San Carlo al Corso templom oltára előtt mondotta első miséjét. Az egész világ katolikus hívei között gyűjtést indítottak és az összegyűlt pénzből díszes ím és márványintarziákkal újjáalakították azt az oltárt, amely előtt a pápa most aranymiséjét fogja celebrálni.

A Szentatya december 21-ikén zárt autón távozik a vatikáni államból és olasz katonák sorfala között megy a San Carlo templom elé, ahol a legfelsőbb városi hatóság képviselője üdvözli, azután a templomban csendes misét mond, amelyen csak meghívott közönség vehet részt. Innen a pápa a Szent Péter templomba megy, amelynek erkélyéről áldást fog osztani.

Jeruzsálemben még tart a kölcsönös bojkott a zsidók és az arabok között

Macdonald kihallgatáson fogadta dr. Weizmant, a cionista világszövetség elnökét

Londonból jelentik: Jeruzsálemben még szakadatlanul folyik a zavargások nyomainak eltüntetése. A zsidó lakosság megkezdte a lerombolt házak újjáépítését, az egyes városokban pedig már folynak a bűnügy tárgyalások a zavargások leверése után elfogott gyanúsítottak ügyében. Palesztinában tehát már helyreállt a rend, de a kölcsönös bojkott a zsidó és az arab lakosság között még mindig tart.

A falvakban katonaság razzziákat tart, hogy a még szabadlábban levő bűnösöket kinyomozzák és elfogják és ezekkel a razzziákkal kapcsolatban több falu lakossága között nagy ellenségeskedés támadt. Az egyes falvak lakosai ugyanis egymást gyanúsítják és emiatt már összeütközésre is került sor. A napokban

egy arab küldöttség azzal állított be a katonai parancsnokságra, hogy a zsidók őket meg akarták mérgezni. Ezzel egyidejűleg cukorkákat vettek elő és azt állították, hogy azok mérgezett cukrok, amelyeket a zsidóktól kaptak. Az angol tisztet, hogy megnyugtassák a küldöttség tagjait, szemük láttára megették a cukrot és amikor a küldöttség látta, hogy a tisztnek nem történik semmi bajuk, megnyugodva távoztak el.

Macdonald miniszterelnök kihallgatáson fogadta dr. Weizmann Chajimot, a cionista világszövetség elnökét, aki javaslatot tett a miniszterelnöknek a palesztinai zsidóság személy- és vagyónbiztonságának védelmére vonatkozólag.

A MAHARADZSÁK ORSZÁGÁBAN

Maurice Dekobra ut' élményei

Vannak tigrisvadászatok, amelyek rosszul végződnek és fájdalmas emléket hagynak a résztvevők lelkében. Vannak viszont olyanok is, amelyeknél semmi drámai nem történik. A véletlen úgy hozta magával, hogy a legkómikusabb vadászatok egyikén vehettem részt, amelyeket Indiában csak megérték.

Egy maharadzsza hívének voltam a vendége. Akkortájt jókedvű triót alkotunk, még pedig egy angol örnagy, egy fiatal amerikai hölgy — mondjuk Mrs X. — és jómagam. Valamelyik este, amikor vendéglátónk eljött velünk feketézni a Guest House-ba, Mrs. X. meginterpellálta a herceget azzal a bájos merészséggel, amelyre izgatott szépsége jogosította. Valójában, Mrs. X. a legszórakoztatottabb turista volt, akivel valaha is találkoztam Peshawar és Calcutta közt. Husz éves korában ment férjhez, huszonegy éves korában már el is vált. Ellenállhatatlan tiszteletlenséggel beszélt a hindu Olympus isteneiről, úgyhogy alig tudtuk visszatartani nevetésünket. Ganesh előtte elefántfejű, öreg közigazgató volt és a borzasztó Kali pedig szütleány. Anj Kríshnát illeti, aki mint a görög mitológiában a muzsavezető Apolló, fuvolázott, suttogó baritonunka keresztelte el. A fiatal herceget cigarettával kínálta meg és határozott hangon mondotta neki: — Mondja, kedvesem, csak nem tételezi fel rólam, hogy tőlem szűnyögököt jöttem ide pusztítani a fly-tox-ommal?... Tigris akarok... Igenis, tigrisbőr... Hallotta, kérem?

Az örnaggyal együtt észrevettük már előbb is, hogy a fiatal herceget Mrs. X. szépsége különösképen elvarázsolta. Kissé zavarba jött: — Mrs. X., semmi sem lehet nekem kellemesebb, mintha Önnek kedveskedhetem. De számoljon azzal, hogy a tigrisvadászat nem olyan, mint egy gyerekjáték... Igazán biztosnak kell lennie az embernek a céljában.

— Óh! Az elefánt hátáról az ember nem sokat kockáztat... A herceg habozott. De azután még sem tudott elmentálni: — Hát nem bánom. De először a shikari-k parancsnokával kell beszélnem, hogy megtudjam, hol találhatunk tigris. Megigérem azonban, hogy még e héten alkalma lesz a tigrisvadászaton az első lövést leadni.

Ugyanaznap este, a bungalow-ból kijövet, hogy utolsó cigarettánkat a csillagok alatti szívjuk el, a herceg előlúta nekünk zavarát: — Mrs X. elragadó, de borzasztóan zavarba hoz. Az urak látták, hogyan céloz kacsára és antilopra. Minden lövést elhibázza. Ha csak nem szerelnék szórólőveget az elefántjára, nem tudom, hogyan terítene le a vadat... És Önök tudják, hogy a megschzett tigris milyen veszélyt jelent az egész társaságra.

Hadd beszéljünk a shikari-k parancsnokával. A shikari-k parancsnoka, különben nyugalmazott erdőtiszt, bungalow-ja előcsarnokában éppen utolsót húzott szódás whisky-féhből, amikor berontottunk kertjébe. A herceg előadta neki az ügyet. Az erdőtiszt némi gondolkodás után megszólalt: — Csak egy módot látok, hogy mindenki kielégítsünk és a veszély kockázata is a legkisebb legyen. Ugy tudom, hogy öfelsége állatkertjének egyik tigrise nem fog sokáig a fogságban élni. Kérje meg fiavére öfelségét, hogy adja át nekünk ezt az állatot, a többi majd én elintézem.

— Mit fog csinálni? — Ez az én titkom. Elérkezett a nagy nap. Már hajnal előtt jötték értünk a herceg automobilját, hogy a dzsungelbe vigyünk a bennünket. Mikor elértük a füves síkságot, amelyet vastag bőre öltözött hajtók vettek körül, a magas fűben megpillantottuk a tigris rozsdavörös és fekete csilkos szőrzetét, amely szabadban még a leg-

blazirtabb vadász szívét is megdobogtatja.

— Ime, itt van!... suttogta a herceg Mrs X. fülébe. Készüljön a lövésre...

Mrs X. egészen belesápadva, kezébe vette a fegyvert, amelyet a hátul ülő fegyverhordó adott neki. Közben az örnagy felhívta figyelmemet a shikari-k parancsnokának arciátékára. Földalatt fordulva hovádjában előrehajolt és tenyerét szemé fölé tartotta, miközben érthetetlen szavak motyogott.

— Mi az? — kérdezte az örnagy nyugtalanul. — Óh!... Óh!... mondta a shikari-k parancsnoka. Az állat elaludt... És azután elefántunk felé fordulva halkan még hozzátette: »Sok ópiumot adtam neki... Mint egy darab fa, annyira mozdulatlan... Ez igazán szegény! Ha Mrs X. észreveszi, azt hiszi, hogy a herceg tüzött vele tréfát.«

Itt tenni kellett valamit. Nem lehetett itt maradni körben a vad körül, amit az ópiumpilulától mámorálmat aludta és várni, míg fel tetszik neki ébredni. Szerencsénkre a shikari-k parancsnoka találekony ember volt. Segédítstje felé fordult és parancsot adott neki: — Fegyveresen szállj le hátulról az elefántról. Amint meghallod a Mem Sahib lövését, lölj te is bele ebbe a buta tigrisbe.

A shikari engedelmességet. Az örnagynak és nekem nagyon meg kellett erőltetnünk magunkat, hogy nevetésbe ne törjünk ki, annyira mulatságosnak tűnt fel a jelenet. Alig hogy a segédítst lába földet ért, a shikari-k parancsnoka utasítást adott mahout-jának: — Te pedig hágyd, hogy ordítson az állatod, mert enélkül az egész társaság elalszik.

És hangosan odakiáltott az első elefánt felé: — Asszonyom!... Célozzon!... hát!... Nem látja, hogy a tigris ugrásra készen, ravaszul körülhőz! Célozzon már! Rajta hát! Már repül is a golyó. Jobban mondvá kettő, Mrs.-é, amely persze két méterre a vadtól lukat fur a földre és a harmadik elefánttól balra elrejtőzött shikari-k, amely csunyául eltalálja a tigris hátsó lábát. Ez hirtelen felugrik, kellelten elhődül, de az álomtól teljesen enyomva, visszaesik a földre.

Az örnagy és én az oldalunkat fogtuk. Ez igazán nem tigrisvadászat volt, hanem Medrano-cirkuszbeli jelenet. A shikari-k parancsnoka izgatottan kiabált: — Ah!... A vén undorító! Na de illyet! És azután lelkesen hozzátette: — Bravo! Asszonyom, Ön megbesbesítette a tigris! Lőjjön! Lőjjön még!... Ha nem, mindjárt az elefántjára ugrik...

Azután következett a gyilkolás. Mrs X. kilötte összes golyóit, mire a herceg adta át neki megtöltött fegyverét. Csak lött tovább, az örnagy pedig, megtörölve monokliját, felnevetett: — Nem lesz ebből már tigrisbőr, hanem csupa lyuk!

A komédiának mégis csak vége lett. Amikor a shikari-k parancsnoka megbizonyosodott afelől, hogy az állat kimúlt, Mrs X. megindult, de mit is mondotk, egészen önrudalom nélkül rohant elsőnek a magas fűvön keresztül a tigris felé. Megérintette a vadnak még meleg bőrét és ollóval levágta az állat bojszát, amelynek titokzatos erőnyeit mindenki ismeri Hindosztánban.

Elérkezett a Kodak ideje. Mrs X. csinos, kicsi lábát az állat fejére tette. Azután keleti módra, lábait maga alá huzva, leült áldozata holttetemére. Fegyverrel, azután fegyver nélkül, sapkában, azután sapka nélkül. A herceg folyton fényképezett. Végül is egy leírás készült, bizonyára valamelyik newyorki magazin részére, amelyben szemtől-szembe lehet majd látni a szépen mosolygó vadásznőt veszedelmes zsákmányával.

Bőszegesen folyt a pezsgő. Mrs X. egy pezsgősüveget tört össze a fenevad fején, hogy azt Krishna-nak keresztelje. A herceg azorayen zavarba jött, de

azért megindultan hajlongott. A sandwich-ek nagy népszerűségnek örvendtek és jócskán fogytak. Mrs X. evés után könnyedén bepuderozta arcát, rágyújtott egy cigarettára, keresztbe rakta lábait és elkezdett beszélni:

— Az igazat megvallva, csak akkor futott végig rajtam a borzadás, amikor láttam, hogy elefántomra akar rontani. Akkor azután céloztam és...

Már bele is jött tigrisvadászata történetének elmesélésébe...

Kommunizmus vádolta ellenteleit

Rágalmazás miatt letartóztattak egy zagrebi ügyvédet és irnokát

Zagreből jelentik: Különös bűnügy foglalkoztatta a napokban a zagrebi rendőrséget. Néhány nap előtt megjelent a zagrebi rendőrség politikai osztályán Jurcsics György irnok, dr. Kulcsár István ügyvédi irodájának alkalmazottja és elcédta, hogy Zadravec György, a Drucker és társa cég pénzeszedője a napokban dr. Kulcsár irodájában járt és ez alkalommal dicsékedett, hogy ő tudja, ki követte el a merényletet a zagrebi csendőrlaktanya ellen. A további beszélgetése során — mondotta Jurcsics — Zadravec meggyőződéses kommunistának vallotta magát és fenyegető kijelentéseket tett a hatóságok ellen.

A súlyos vádak alapján a rendőrség megindította a vizsgálatot. E'állították Zadravecot, aki nagyon elcsodálkozott, amikor felolvasták előtte a feljelentést. Kijelentette, hogy a feljelentés elejétől végig rágalom, a Kulcsár-féle irodában egyáltalán nem beszélt politikáról és egyáltalán nem is foglalkozik politikával.

— Ez a feljelentés pusztá kitalálás — mondotta — és megvan a háttere is. Meg vagyok róla győződve, hogy Jurcsics nem önszántából tette a feljelentést, hanem dr. Kulcsár parancsára, akivel régóta személyes konfliktusom van.

Azután elmondotta Zadravec, hogy dr. Kulcsár a nyáron Szelcén volt állítólagos jegyesével és lakást vett a »Riviera« szállóban, amely Zadravec nővérének tulajdona. Amikor fizetésre került a sori, differenciák támadtak az ügyvéddel, aki aztán számlája kiegyenlítése nélkül elutazott a plitvici tavakhoz. A szállodásnő Zagrebban lakó öccsét kérte fel intervencióra és Zadravec vállalkozott is arra, hogy dr. Kulcsáron behajtja a szálloda-számlát. Emiatt többször járt az ügyvédnél és heves jelenetek játszódtak le közöttük és Kulcsár valószínűleg azért tette meg a feljelentést, hogy végleg lerázza magáról hitelezőjét.

Dr. Vinék Vladimir, a zagrebi rendőrség politikai osztályának rejerense, aki a nyomozást vezeti, felhívta telefonon a Drucker-céget, ahol azt mondották, hogy Zadravec becsületes ember, aki sohasem törődött a politikával és semmi köze a kommunistákhoz. Erre előállították Jurcsics György irnokot és detektívét küldte dr. Kulcsárért is. A lakásban maga Kulcsár nyitott ajtót és amikor látta, hogy detektív keresi, azt mondotta, hogy dr. Kulcsár nincs otthon. Amikor a detektív másodsor is ott volt a lakásban és már tudta személyleírását, elővezette az ügyvédet a rendőrségre.

E'őször kihallgatták az irnokot, aki eleinte megmaradt amellett, hogy a feljelentésben foglalt állítások megfelelnek a valóságnak, amikor azonban kereszt-kérdések alá fogták, beismerte, hogy a feljelentés alapjában és azt dr. Kulcsár utasítására tette meg. Azzal védekezett, hogy ő alkalmazottja dr. Kulcsárnak és meg kellett írni a feljelentést, mert különben elvesztette volna állását.

Ezután dr. Kulcsárt hallgatták ki. Az ügyvéd azt állította, hogy fogalma sem volt, hogy Jurcsics feljelentést tett Zadravec ellen. Szembesítették irnokával, de Kulcsár tudni sem akart a feljelentés értelmű szerzőségéről. Ekkor Jurcsicsnak eszébe jutott, hogy egyik kabátzsebében még meg van dr. Kulcsár sajátkezü fogalmazványja a büntetőfeljelentésről. A konceptust meg is találták és ekkor Kulcsár is kénytelen volt beismerni a rágalmazást.

Megállapították a rendőrségen azt is, hogy dr. Kulcsár már más alkalommal is vádolt másokat kommunista üzemekkel. Egy ízben feljelentést tett, hogy a horvát szokol egyik épületének falain kommunista felirások vannak. Akkor hamarosan megállapították, hogy a feljelentés alapjában. Nem sokkal később Cvijics Zsvikó zagrebi kereskedőt vádolta meg dr. Kulcsár azzal, hogy kommunista, a rendőrség azonban nem tett semmiülle lépést Cvijics ellen. Ezenkívül Kulcsár még több személy ellen is, akik ellenségei voltak, hasonló feljelentéseket tett.

Dr. Kulcsár Györgyöt és irnokát, Jurcsics Györgyöt a rendőrség letartóztatta és átszállította az ügyészség fogházába, az ártatlanul meghurcolt Zadravecot pedig szabadlábra helyezték.

Kulcsár ellen kedden egész sor feljelentés érkezett, amelyek szerint az ügyvéd üzletszerűen üzte a denunciaciókat és áldozatainak kizsarolását. Több letartóztatott ember családjától vett fel pénzt azzal, hogy kiszabadítja őket, de nem tett egy lépést sem ügyükben, sőt egy nőtlő egy állítólagos feljelentés miatt huszezer dinárt vett fel azzal, hogy azt kaucióképpen be kell adni a bíróságnak, de mint most kiderült, a nő ellen egyáltalán nincs is feljelentés.

Megmondom Önnek is,

hogy a rádiózás nemes örömeit csak többszörösen kipróbált és elismerten jó gyártmányú készülékekkel tudja magának megszerezni. Epen, ezért Ön is csak elsőrendű szaküzletben vegyen rádiókészüléket és rádióalkatrészeket, mert

1. csak a tapasztalattal rendelkező rádiószaküzlet tudja, hogy az itteni viszonyoknak milyen készülékek felelnek meg legjobban és az ilyen szaküzlet nem is tart más készüléket raktáron,
2. a rádiószaküzlet begyakorlott szakszemélyzettel rendelkezik és így a készülékek szerelését, karbantartását és a rádiótechnika haladása folytán esetlegesen szükségesnek mutatózó modernizáló átépítést felelősség mellett végzi,
3. a rádiószaküzlet mindig a legszolidabb alapon dolgozik, hiszen nincs szüksége arra, hogy meg nem felelő készüléket adjon el, mert ezzel csak régi, jó hírű és megbízhatóságát ásná alá,
4. ilyen rádiószaküzlet a Vajdaság és az ország legrégebb és legnagyobb rádiócége a KONRATH D. D. Szuboticián, amelynek az ország minden nagyobb városában van saját fióküzlete és ahova Ön is a legnagyobb bizalommal fordulhat.

Az amerikai vesztegetés botránya a parlamenti vizsgálóbizottság előtt

Shearer nagy összegeket követelt hajóépítő társaságoktól azon a címen, hogy meggyújtotta a genfi leszerelési konferencia munkáját

Washingtonból jelentik: A Shearer-ügyben kiküldött szenátusi bizottság előtt Wakmann, a Betlehem hajóépítő társaság alelnöke, kijelentette, hogy Shearert azért alkalmazta a hajóstársaság, hogy jelentéseket tegyen az 1927. évi genfi értekezletről.

Allen szenátor erre megjegyezte, hogy Shearer jelentéseiből az tűnik ki, hogy

Shearer befolyásolni igyekezett az értekezletet.

Allen megkérdezte Wakmann, miért nem szüntette be Shearer működését. Wakmann azt válaszolta, hogy nem hitt Shearer jelentéseinek és azokat üres fecsegésnek tartotta. Egyenesen

abszurdum Shearernek az az állítása, hogy ő hiúsította meg a leszerelési konferenciát.

Allen szenátor erre így válaszolt:

— A legnagyobb képtelenség, hogy önk huszonöt-ezer dollárért alkalmaztak egy embert ilyen egyszerű munkára.

Wakmann kijelentette, hogy, bár nem szívesen, de kell vallania, hogy Shearernek nagy tehetsége van ahhoz, hogy magát behízelegje.

Wakmann kihallgatása során bemutatta a vizsgálóbizottságnak azt a levelet, amelyet Shearer intézett hozzá még 1926-ban a genfi leszerelési konferencia után. Ebben

Shearer kétszáz ezer dollárt sürget a vállalatától a leszerelési konferencia alatt teljesített szolgáltatásait, amelyekkel — mint írja — megmentette az amerikai haditengerészeti hajóépítő ipart.

és kérését azzal is támogatja, hogy a propaganda nagy költséggel járt, amit a maga zsebéből fizetett. Shearer dicsekszik levelében, hogy munkájának eredménye lett, hiszen az amerikai tengerészeti kormány megbízást adott nyolc darab tízezer tonnás cirkáló építésére. Shearer azt írja, hogy

őt illet az érdem, hogy meggyújtotta a genfi leszerelési konferenciát és hogy az amerikai kongresszus elfogadta a flottaépítési javaslatot,

amely hétszáznegyvenmillió dollárt irányoz elő hadihajók építésére.

Az amerikai sajtó hasábnak tudósításokat közöl a parlamenti vizsgálóbizottság tárgyalásáról és hogy annál kirívóbb legyen az ellentét, közlik a lapok, hogy amikor Shearer levelét a bizottságban felolvasták, megérkezett a hír Londonból, hogy az angol kormány 1930 januárjában fogja szétküldeni a meghívást a Londonban megtartandó általános tengeri leszerelési konferenciára.

Elhangzottak a perbeszédék a merénylő zagrebi pincér bünperében

Szardán délelőtt hirdeti ki az ítéletet az államvédelmi bíróság

Az államvédelmi bíróság, mint jeleztünk, hétfőn kezdte meg Ozsanic Márkó zagrebi pincér bünügyének főtárgyalását. A pincért azzal vádolják, hogy 5 1928 december 24-ikén félnyolc órakor merényletet követett el Grauer Alfréd belügyminiszteri nyomozó ellen, akit súlyosan megsebesített. A hétfői tárgyaláson Ozsanic vádlottat hallgatta ki a bíróság. Ozsanic tagadta, hogy bármilyen része is volt a merényletben vagy annak előkészítésében.

Dr. Szubotics Dusán semmitűzőségi elnök, az államvédelmi bíróság elnöke több kérdést intézett a vádlottnak.

Az elnök: Azt mondta, hogy a kritikus este hét órakor ment a Korzó-kávéházba és ott néhány percig tartózkodott csak. Hova ment ezután?

A vádlott: A Jadran-kávéházba mentem. Itt fél kilencig tartózkodtam, majd a Mendulics-kávéházba, onnan Miloradovics Miléhez mentem. Az uton Markovics Dragutinál találkoztam. Ekkor már kilenc óra elmúlt. Ő mondta nekem, hogy Grauer ellen merényletet kíséreltek meg a Korzó-kávéházban, valamint azt is, hogy ezzel kapcsolatban engem keres a rendőrség. Erre én hazamentem és levelet írtam Vragovics urnak.

— Állásban volt akkor?

— Igen. A Hrvatski Borac című lap kiadóhivatalában voltam alkalmazva.

— Miért nem ment oda?

— Azért, mert a szerkesztőség és kiadóhivatal be volt zárva. Hazamentem és négy levelet írtam. Olyasvalamit írhattam, hogy letartóztatásomat várom. Ezt azért tettem, mert utközben Markovicstól hallottam, hogy keres a rendőrség.

— Miért írta a levélben, hogy vérszomjas?

— Reggel négy óra volt már, amikor azt a levelet

írtam. Azt akartam írni, hogy nem vagyok vérszomjas, de úgy érzem, ép az ellenkezőjét írtam.

— Karácsony előestéjén Miloradovicsékhoz volt hivatalos. Miért ment oda oly későn?

— Azért, mert nálunk katolikusoknál karácsony előestéjén csak éjjel után szokás vacsorázni.

Ezzel befejezték a vádlott kihallgatását. Az első tanu a sértett Grauer Alfréd volt. Negyvenkétéves, zsidó vallású, belügyminisztériumi tisztviselő, Nisben született.

Az elnök: Mikor látta először Ozsanicot?

A tanu: Egyszer Zagrebba mentem és aznap délután a Hrvát egy cikkben azt írta rólam: »Zagrebba érkezett az ismert hamisító«. Nem tulajdonítottam ennek különösebb fontosságot és elmentem a Korzó-kávéházba. Nemsokára hat-nyolc horvát nacionalista fiatal ember rontott be és engem kerestek. Odamentem és azt mondtam, hogy én vagyok Grauer. Majd amikor fenyegetőbbé vált a helyzet, oldalzsebemhez kaptam, mintha revolver után nyultam volna és felszólítottam a fiatal embereket, hogy hagyják el a kávéházat. Ott láttam először Ozsanicot. Ő akkor pincér volt a Korzó-kávéházban. Nyomban ezután telefonáltam a rendőrségre és kértem, hogy küldjenek ki detektíveket. Magam sem tudom, hogy vonta magára Ozsanic a figyelmemet, de érdeklődtem iránta és megtudtam, hogy a horvát nacionalista ifjúsági szervezet tagja. Amikor Beogradba jöttem, ott láttam mint pincért a Ruski Carban. Epen Maksimovics Boza és Trifkovic Márkó minisztereket szolgálta ki. Odamentem a kávéház tulajdonosához és azt mondtam:

— Ezeket az urakat nem szabad ennek a pincérnek kiszolgáltatnia.

— Miért? Talán politikailag megbízhatatlan?

— Igen — válaszoltam.

A kávéház tulajdonosa erre elhocsájtotta Ozsanicot, annak ellenére, hogy én csak arra kértem, hogy helyezze át a kávéházból máshova. Később a Moszkvában kapott alkalmazást, de itt házkutatást tartottak nála, mire feljelentett engem és elment Zagrebba. Ott a Hrvatski Borac nevű akkor új és időközben megszűnt lapnál kapott alkalmazást, mint hirdetésgyűjtő.

— Amikor Zagrebba jöttem — folytatta vallomását Grauer — Ozsanic fellármázta az egész várost, hogy ott vagyok. Radics István halála után épen akkor jöttem Zagrebba, amikor felelőtlen utgének betörték Arco gyáros ablakait. Az Astoria-kávéház felé mentem és láttam, hogy arra halad egy százötven főnyi csoport. A szálloda első emeletére mentem és a menet élén Ozsanicot láttam. A csoport ellenem tüntetett. A kritikus este a Korzó-kávéházban ültem, az emelvényes részen, ahonnan láttam minden belépőt. Hét óra tájban láttam Ozsanicot bejönni. Fél óra múlva egy piccoló lött hozzám azzal, hogy egy férfihang hív a telefonhoz. A telefonos fülszele felé mentem és egy ajtó mellett kellett elhaladnom, amelyet nehéz függöny borított. Alig haladtam el mellette, revolverlövéseket hallottam. Azt hittem, hogy rakétát süttöttek el. Nem gondoltam, hogy löttek és legkevésbé gondoltam, hogy rám céloznak. Csak amikor a második lövés is eldördült, akkor éreztem, hogy megsebesültem. A ruhátrába szaladtam és éreztem, hogy folyik a vérem. Ezután a kórházba vittek. Nem láttam, hogy ki lött — folytatta Grauer — és nem állíthatom, hogy az Ozsanic volt, de ő mindig fenyegetett.

Grauer az elnök kérdéseire elmondotta ezután, hogy a kórházban hat levelet kapott, amelyben azzal fenyegettek, hogy megölik. A további kérdésekre a sértett kijelentette, hogy a merényletet hárman követték el. Az egyik lött, a másik telefonált és a harmadik őrt állt.

Burojevics József zagrebi kereskedőt hallgatták ki ezután tanuként. A kritikus estén látta, amikor Ozsanic a Korzó-kávéház előtt állt és benézett.

Fischer Mór zagrebi kereskedő tanuvallomásában előadta, hogy hallotta a lövéseket, de azt hitte, hogy ezek »karácsonyi üdvözlővések«. Később egy nyulánk embert látott szaladni a Korzó-kávéház lépcsőin.

— Nézze meg a vádlottat, ő volt az?

— Ezt nem állíthatom.

— Volt kalapja?

— Azt hiszem, igen. (Ozsanic állandóan kalap nélkül jár).

Gyura Anica, a Jadran-kávéház felirónője tanuvallomásában előadta, hogy határozottan emlékszik arra, hogy este hét óra tíz perckor Ozsanic a Jadran-kávéházban volt, beszélgetett a főnökkel és újságot olvasott.

A bíróság ezután több tanut hallgatott ki, akiknek vallomása megegyezik abban, hogy Ozsanic negyed-nyolc és félnyolc között a Jadran-kávéházban volt. Több tanu azt is elmondotta, hogy Ozsanic nekik többször panaszkodott, hogy Grauer be akarja zárni. »Egyszer majd találkozzunk« — mondogatta többeknek Ozsanic. Lausch Milán kávéháztulajdonos kijelentette, hogy Ozsanic előtte egy ízben azt mondta, hogy megöli Grauert. Ő ezt a fenyegetést közölte is Grauerrel.

A keddi tárgyaláson nagyszámú tanuvallomást olvastak fel. Megállapították a tárgyalás folyamán azt is, hogy Ozsanicnak olyan revolvere volt, amellyel a merényletet elkövetették.

Az elnök: Dujmovicstól vásárolta a revolvert?

A vádlott: Nem. Nem is ismerem azt az embert.

A bíróság felolvasta azt a két levelet, amelyet Ozsanic december 22-ikén és 24-ikén írt két ismerősének.

Felolvasták ezután a vádlott magaviseletéről és vagyoni állapotáról szóló hivatalos jelentéseket, amelyek szerint Ozsanic szegénysorsú és jómagaviseletű. Korábban ifjúsági tüntetések miatt büntetve volt.

Az elnök tizenöt perc szünetet rendelt el, majd szünet után az államügyész tartotta meg vadsbeszédét. Az ügyész mindenben fenntartotta a vádat, sőt kiterjesztette az államvédelmi törvény 19. szakasza alapján, mert behizonyosodott, hogy a vádlott a Hanao című egyesületnek volt a tagja, amelynek működését betiltották.

A vadsbeszéd után dr. Miskulin zagrebi ügyvéd tartotta meg vadsbeszédét és hangsúlyozta, hogy a tárgyalás folyamán semmilyen bizonyítékot nem lehetett felhozni Ozsanic ellen, csupán gyanúkok forognak fenn és kérte, hogy védené, mint ártatlant, mentse fel a bíróság. Ozsanic Márkó vádlott hasonlóképpen felmentést kért.

Dr. Szubotics Dusán elnök délután fél kettőkor bezárta a tárgyalást és az ítélethirdetést szerda délelőtt fél tizenkét órára tűzte ki.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe!

Aiándékkönyveink kiadását egyelőre kénytelenek vagyunk felfüggeszteni, minthogy készleteink teljesen kifogytak. Kérjük néhány hétig szíves türelmüket. Az új könyvek megérkezését közölni fogjuk.

Noviszád panasszal támadta meg az építésügyi miniszter egyik rendeletét

Noviszád város közgyűlése

Noviszádról jelentik: Noviszád város képviselőtestülete most tartotta meg szeptember havi rendes közgyűlést, amelynek napirendjén több fontos városi ügy szerepelt.

Nagyobb vita volt az új közúti hid fenntartási költsége körül, amelyet az építésügyi miniszter legújabb rendeletével Noviszád és Petrovaradin városokra hárított. A városi tanács hosszú memorandumot dolgozott ki, amelyben kifejtette, hogy az építésügyi miniszter ezen rendelkezése sérelmes, mert a Noviszád — petrovaradini hid létesítése nemcsak a két város, hanem az állam és a bácskai és a szerémségi tartomány több községének érdeke és miután a két város az új uttörvény értelmében nem szedhet hidpénzt és kövezetvámot sem, a két városra elviselhetlen terhet jelentene a hid fenntartási költségének viselése. Mindezekért a városi tanács javasolta, hogy a közgyűlés panasszal forduljon az államtanácsához és a miniszter rendeletének megsemmisítését kéri. Miután a gazdasági és pénzügyi bizottságok ezt a javaslatot még nem tárgyalták, a polgármester felfüggesztette a közgyűlést és a szünetben értekezletet tartott a gazdasági és pénzügyi bizottságok tagjaival, akik magukévá tették a tanács indítványát.

A közgyűlés újból való megnyitása után a közgyűlés is elfogadta az indítványt.

Dr. Borota Branislav polgármester polgármesteri jelentésében beszámolt arról, hogy Jovanovic K. Milorad bácskai tartományi főispán meglátogatta Noviszádot, hivatalvizsgálatot tartott a városházán és a tapasztaltak felett a legnagyobb meglepedését fejezte ki.

A polgármester beszámolt a tisztviselők fizetése ügyében kiküldött revíziós bizottság működéséről is, majd bejelentette, hogy a Városi Takarékpénztár november elsején megkezdte a zálogházi üzemet is. Beszámolt a polgármester a városi pénztárnál eszközölt pénztárvizsgálatról, mely alkalommal a pénztárt teljes rendben találta.

Nagyobb érdeklődést keltett a polgármesteri jelentésnek az a része, amely beszámolt a színházépítés kérdéséről. A polgármester bejelentette, hogy ez a kérdés a legközelebbi időn belül elintézésre nyer. Ebben az ügyben a legközelebbi napokban rendkívüli közgyűlés lesz. Beszámolt a jelentés több ucca kövezéséről, a Kamenical uccai vasúti aluljáró építési munkáinak befejezéséről, a téli kikötőhöz vezető ut elkészültéről és arról, hogy a dunai rakpart földmunkálatát befejezték. Az új központi vámraktár terveit a miniszter kisebb kiegészítések végett visszaküldte a városnak, amely a terveket a kívánt javításokkal újból felterjesztette a miniszterhez.

Noviszádon augusztusban a születések száma 117 volt (59 férfi és 58 nő), ezek közül 50 görögkeleti, 45 katolikus, 5 evangélikus, 9 református, 4 zsidó és 2 görögkatolikus. Meghaltak 62-en és pedig 25 katolikus, 24 görögkeleti és 13 más felekezetű. Az augusztusi szaporodás eszerint 55.

Augusztusban 3 újabb vörhenymegbetegedés, 11 tifuszeset, egy gyermekbénulás és egy différia megbetegedés történt. A tisztviselői hivatal hat esetben tartott a piacon vacs, hat fejfél- és 112 tejvizsgálatot. 87 esetben jó volt az áru, míg 25 esetben hamisított.

Augusztusban Noviszádról 18 család költözött el és pedig 162 férfi és 107 nő. Más országokból 14 család költözött ide (229 férfi és 130 nő), Noviszádról külföldre 13 család költözött (228 férfi és 214 nő).

A városi vágóhídon augusztusban összesen 2.791 állatot vágtak le. A rendőrségen augusztusban 38 igazolványt, 5 iparengedélyt, 3 tanoncszerződést, 417 zeneengedélyt, 29 körözlevelet, 575 marhalvelet, 2.942 marhalevélmásolatot, 37 ideiglenes cselédkönyvet, 314 külföldre szóló utlevelét és 37 belföldi utazásra szolgáló igazolványt állítottak ki.

A polgármesteri jelentések után Mirkovic Glisa képviselőtestületi tag szólalt fel és szövegezte a piaci kisérség árdragítását. Szerinte a piaci kisérség 100—300 százalék haszonra adják el a nagy piacon vásárolt árut. A polgármester válaszában kijelentette, hogy a rendőrség szigorú vizsgálatot fog indítani és meg fogja büntetni az árdragítókat.

A közgyűlés a megüresedett adóügyi állásra egyhangúlag Varagics Boriszlavot választotta meg.

A közgyűlés a Kamenical ucca egyik mellékutcájának nevét, amelyet legutóbb Bajics Isza uccának kereszteltek el Limán uccára változtatta át, míg a püspöki palotától a haltérig vezető Híd uccát Bajics Iszóról, a korán elhunyt kiváló zeneszerzőről nevezte el.

A közgyűlés több illetőségi kérvényt kedvezően intézett el.

idő, amelyet a város adott az újonnan épült házak adómentességére, december 31-ikén lejár.

Amíg az állam egyszersmindenkorra huszévi adómentességet állapított meg az új házakra, a város olyan határozatot hozott még 1926-ban, hogy csak azok az új házak kaphják meg a városi házádómentességet husz évre, amelyek 1929 december 31-ikéig felépülnek. Így tehát azok a házak, amelyek a jövő évre készülnek el, vagyis amelyekre nem az idén adnak lakhatási engedélyt, már csak az állami adómentességet élvezik. Az érdekeltek remélik, hogy a város fellévése érdekében meg fogják hosszabbítani ezt a határidőt.

Nagy tüzvész

Tovarisievo községben

Négy ház teljesen elhamvadt, egy háznak a teteje égett le

Noviszádról jelentik: Nagy tüzvész pusztított hét-főn délután Tovarisievo községben. A tűz Rájics Milán gazda udvarán keletkezett és csakhamar átterjedt a szomszédos házakra is, úgyhogy mire a tűzoltóság megérkezett, már négy ház állott lángokban.

Rájics Milán gazda udvarán a szemétdombra égő paraszat dobtak ki, a szél azonban felkapta ezeket a paraszatokat és szétszórta a háztetők között. Legelőször Rájics Milán háza gyulladt ki, innen átterjedt a tűz Bekvalac Száva, valamint özvegy Lukics Jovánka házára. Mind a három ház teteje már nagy lángokkal égett, amikor a tűzoltóság megérkezett és hozzáfogott az oltáshoz. A nagy szél azonban elősegítette a tűz terjedését és csakhamar kigyulladt Ignjatov Milos szembenlévő háza is, ahonnan Ignjatov Milosnak a másik házába kapott bele. A tűzoltók megfeszített erővel dolgoztak, de már az égő házakat nem sikerült megmenteni. Rájics Milánnak, Lukics Jovánkának és Ignjatov Milosnak mind a két háza leégett, míg Bekvalac Száva házában csak a teteje lett a tűz martaléka. A házakon kívül nagymennyiségű gabona is elpusztult, úgyhogy a kár több százezer dinára becsülhető. A tűz ellen egyik ház sem volt biztosítva.

Gyilkosság a gramafon miatt

Leszurta legjobb barátját egy moli pékmester

Szentáról jelentik: Megrendítő gyilkosság történt a napokban Molon. Mátics Dancsika harminckétéves moli pékmester összeveszett legjobb barátjával, Vrbaski Ljubomir huszoneg éves jómódu gazdálkodóval, akit a veszekedés hevében hasbaszurtra Vrbaski — mint már ismeretes — egyik noviszádi szanatóriumban behalt sebeitbe.

A gyilkosság ügyében megindított nyomozás megállapította, hogy Vrbaski Máticsal együtt mulatott az egyik moli vendéglőben. Vrbaski, hogy a hangulatot emelje, előhozta gramofonját és annak hangjai mellett folytatták a mulatozást. Később Mátics megunt a gramofonzenét és bdszólott barátjának, hogy állítsa el a gépet, ne nyikorogjon. Vrbaski, aki büszke volt gramofonjára, ezen a megjegyzésen megsértődött és a két jó barát között heves szóváltás támadt. Mátics a vita hevében felkapott egy borsopoharat és Vrbaski felé dobta. Vrbaski elkapta fejét, csak a bor ömlött rá, a pokár pedig a felkapott röpülő darabokra tört. A jó barátok ezután felugrottak, egymásnak rohantak, de ekkor közbelépett a kereszmáros, aki kituszkolta Máticsot a vendéglőből. Mátics hazament pénzt vett magához és elment a Central kávéházba, ahol leült az egyik asztal mellé. Mikor Vrbaski megtudta, hogy barátja a Centralban van, utánament azzal a szándékkal, hogy kibékül vele.

Vrbaski belépett a Central kávéház helyiségébe, odament barátjához és békülésre szólította fel.

— Testvér — mondotta — eddig is jó barátok voltunk, legyünk ezúttal is azok. Gyere ki az uccára, majd ott elintézzük az ügyet.

Mátics félreértette ezt az utolsó mondatot és azt hitte, hogy Vrbaski az uccára le akar számolni vele. Mátics nem akart gúváva lenni és kitérni a felszólítás elől, követte barátját az uccára, ahol egy ideig csendesen beszélgetve haladtak, de valamin ismét összevesztettek. Mátics dühbe jött, előrántotta kését és azt markolatig bedölte Vrbaski hasába, Vrbaski a kés után kapott, de az éles penge átvágtá az ütberét és a szerencsétlen ember véresen esett össze az ucca porában.

Dr. Todorov Misa orvos részeseitette első segélyben a súlyosan sebesült embert, akit utasítására beszállították az egyik noviszádi szanatóriumba, ahol műtétet hajtottak rajta végre. Az operáció azonban már nem segített Vrbaskin, aki a szanatóriumban meghalt.

Mátics Dancsikkal a rendőrség letartóztatta. A gyilkos pékmester azzal védekezett, hogy tettét önvédelemből követte el, mert azt hitte, hogy Vrbaski azért hívta ki az uccára, hogy egy alkalmas pillanatban végessen vele. Ezzel szemben a nyomozás során megállapították, hogy Vrbaskinál sem bot, sem kés nem volt a veszekedés délutánján. Máticsot beszállították a szubotica-i ügyészégre fogházába.

A megindult szubotica-i építkezések nagy mértékben enyhítették a lakáshiányt és a munkanélküliséget

A jövő évre kedvezőtlenebbek az építkezési kilátások

Szuboticán két év óta örvendő jelenség tapasztalható: megindultak az építkezések, ami maga után vonta ugy a lakáshiányt, mint a munkanélküliség enyhítését. Hosszu évek teltek el teljes passzivitásban, amíg a város eljutott idáig és bár a gazdasági helyzet még nem a legkedvezőbb, mégis olyan építkezési kedv uralodik a városban, amelyre nem lehet visszaemlékezni. Rövid két év leforgása alatt a belvárosban egész palotásor emelkedett, a Szegedi szőlőkben pedig, amióta a városi mérnöki hivatal szabályozta, valóságos városrészt épült fel. Az elmúlt évben még csak szórványosan történtek építkezések, míg tavasz óta husz-huszonöt emeletes ház, azonkívül több mint százötven kisebb családi ház építkezése fejeződött be, vagy áll befejezés előtt.

Kifizeti magát az építkezés

A nagy mértékben megnyilvánuló építkezési kedvnek az az oka, hogy az építkezés kifizeti magát. Nincs még egy olyan vállalkozás, amely kockázat nélkül olyan kamatot hozna a befektetett tőke után, mint egy új bérház. Kémeletes modern palota felépítése másfél millió dinárba kerül. Az évi bérösszeg évente a legrosszabb esetben is meghozza a befektetett tőke tíz százalékát, azonkívül a háztulajdonos még huszévi adómentességet élvez. Tízévi bérösszeg kifizeti az építkezési költségeket, úgyhogy mire az adómentesség határideje lejár, a ház kamatostól meghozta a befektetett tőkét. A családi ház még rövidebb idő alatt kifizeti magát, mint egy nagyobb bérpalota.

Ez tehát az oka, hogy Szuboticán is építkeznek az emberek és a város, ha aránylag lassu tempóban is, de egyre jobban fejlődik. Kár, hogy a városi építkezési szabályrendelet még lehetővé teszi vertfalú házak építését. Ilyen házakat ugyan többnyire a külvárosban építenek, de ha ez nem volna megengedve, úgy akkor a külvárosban is tetszetősebb és hygienikus szempontból is megfelelőbb házak épülnének. Noviszádon már régebben módosították az építkezési szabályrendeletet és vertfalú házak építésére a városi mérnök

hivatal nem ad engedélyt. Szuboticán egy izhen már felvetődött az építkezési szabályrendelet módosításának kérdése, de napirendre tértek felelte.

Közmunkák fokozzák a magánosok építkezési kedvét

Az építkezési kedv egyelőre csak a magánosokban van meg. Sem az állam, sem a város nem gondolt még építkezésekre, pedig nagyobb közmunkák, amelyek úgy a kereskedőknek, mint az iparosoknak jövedelmet hoznának, fokozzák a magánosok építkezési kedvét. A vámpalota felépítésének terve már évek óta szőnyegen van. Tizenöt-husz millió dináros vállalkozás volna ez, amelynek megindulása nagy mértékben javítana a város gazdasági helyzetén. A vámpalota felépítése azonban egyelőre nem várható. Még a megfelelő telek sincs meg hozzá.

A másik közmunka, amely elé nagy várakozással tekintett Szubotica, az új Sugárút megnyitása és kitérítése. A Sugárút megnyitására azonban egyhamar szintén nem kerül sor. A városi közgyűlés napirendjéről levették, mert az indokolás szerint a város gazdasági helyzete még nem teszi lehetővé a munkálatok megkezdését.

Szociális szempontból sokat jelentene ennek a két tervnek a megvalósítása, mert a munkanélküliséget a magánépítkezések csak nagyon kis mértékben enyhítik. Szuboticán ezekre megy a szegénysorsu, napszámból élő emberek száma. Ezeknek csak jelentéktelen része tudott munkát kapni a most folyó építkezéseknél.

Jövőre kedvezőtlenebbek az építkezési kilátások

Az egyik szubotica-i építkezési vállalkozó arra a kérdésre, hogy jövőre is olyan kedvezőek-e az építkezési kilátások, mint az elmúlt két év alatt voltak, kijelentette, hogy jövőre nem hogy javulás lenne várható, ellenkezőleg kevesebb kilátás van, mint az elmúlt esztendőben volt. Ennek az az oka, hogy az a határ-

Az angol kormány leszállítja a munkaidőt a bányákban

Elkészült az angol bányatörvény-reform tervezete

Londonból jelentik: *Graham* kereskedelmi miniszter elkészült az angol bányatörvény reformtervezetével, amely már az alsóház első ülésén a parlament elé kerül.

és valószínűleg szenvedélyes vitákra fog alkalmat adni. A reformtervezet a napi nyolc órai munkaidő csökkentésén és a szénbányák állami rendezésén alapul.

Graham kereskedelmi miniszter megküldte a tervezetet a bányatulajdonosoknak is.

A tervezet még nem tesz teljes mértékben eleget a hétértékes munkanap rendszeresítésére irányuló követelésnek,

de kijelentésbe helyezi, hogy a szénipar helyzetének fokozatos javulásával arányosan tovább fogják csökkenteni a munkaidőt.

Rejtett rádióállomás rémhíreket terjeszt Ausztriában a politikai helyzetről

Erélyes nyomozás indult a titokzatos rádió-rémhírtérjesztők után

Bécsből jelentik: Titokzatos ügyben nyomoz a bécsi rendőrség. Néhány nap óta rádió útján valamely rejtett leadó révén hazug híreket terjesztenek az osztrák helyzetről és eddig nem sikerült még nyomára jutni annak, hogy kik azok, akik félrevezetik és rémítetik a lakosságot és a külföldön riasztó híreket terjesztenek Ausztriáról. Magát a rádió vezetőségét és a lapok szerkesztőségét sűrűn hívják fel a közönség köréből telefonon azzal a kérdéssel, hogy igaz-e ez vagy az a hír, amit a rádió közölt. Így szombaton este a rádió előfizetői között nagy megdöbbenést keltett, amikor a rádió a következő üzenetet közvetítette:

— Tekintettel a Heimwehr szeptember 29-iki fel-

vonulására, azt tanácsoljuk a lakosságnak, hogy bőségesen tartsa el magát élelmiszerekkel, mert könnyen lehetséges, hogy Bécs városa egy ideig e nélkül marad.

A bécsi rádió vezetősége feljelentést tett a rendőrségen és felelős vezetőjéről, a postaigazgatóságnál is.

Általános a gyanu, hogy a rémhírtérjesztők rémítést terjesztik a tőzsdéspekuláció érdekében. Erélyes nyomozás indult meg, hogy kikutassák a titkos leadóállomást, amely naponta bekapcsolja magát és a rémhíreket terjeszt. Valószínű, hogy politikai hátterű trükkről van szó.

Franciaország és Olaszország meg- egyeztek a flottaparitás kérdésében

Franciaország lemond a tengeri fegyverkezésben fölényéről és Olaszországgal együtt a leghatározottabban szállsíkra a flottaeszerelési konferencián a tengeralattjáró hajók meghagyása érdekében

Párisból jelentik: Az *Intransigeant* jelentése szerint *Brind* és *Mussolini* a genfi delegációk útján tárgyalásokat folytatnak és

ezek a tárgyalások azzal a megállapodással végződtek, hogy Franciaország megszünteti ellenállását a *Mussolini* által követelt olasz-francia flottaparitással szemben, Olaszország pedig ennek fejében arra kötelezte magát, hogy az öt nagyhatalom tengerészeti konferenciáján minden részletben támogatja a francia követeléseket Angliával és Amerikával szemben.

Franciaország Olaszországgal szemben nemcsak a nagy cirkálókat, hanem a torpedórombolókat, buvárhajókat és ki-

sebb jelentő egységű hajónemek terén is lemond fölényéről. Ennek ellenében

Olaszország Franciaországgal együtt a legnagyobb határozottsággal szállsíkra az angol-szász törv. szerint megszüntendő buvárhajókat,

amelyekre Franciaország nagykiterjedésű partjainak megvédelme érdekében igen nagy súlyt helyez.

A két állam a flottaeszerelési konferencián azt a közös nyilatkozatot fogja tenni, hogy a nagy és drága hadihajók állományát nem akarják növelni, de a tengeralattjárók kérdésében szabad kezét kívánják biztosítani maguknak.

Uj törvény a vasuti fuvardijak visszatérítéséről

A személyszállítási jegyek visszatérítéséről is intézkedik a törvény

Az *Avala* jelenti Beogradból: Ófelsége a király a közlekedési miniszter javaslatára a pénzügyminiszterrel egyetértésben, a miniszterelnök meghallgatása után aláírta és kihirdette a következő törvényt a vasuti szállítási díjak és egyéb vasuti költségek visszatérítéséről, beszedéséről és szternirozásáról:

1. A helytelenül befizetett vasuti szállítási díjak visszatérítése, ami a tarifáknak és az előírásoknak téves alkalmazása folytán keletkezett a feladó vagy pedig az átvevő kárára, valamint a jóváhagyott refakciák alapján való tarifavisszatérítéseket a vasutigazgatóságok a szállítási jövedelmek terhére fogják végezni.

2. Ha a tarifális előírásokat hibásan alkalmazták a vasut kárára, akkor a feladó, illetve az átvevő köteles a különbséget megtéríteni a vasutigazgatóság felszólítására a bírói hatóságok közbenjárása nélkül, ha fuvarleveleknél ötszáz dinárnál kisebb szállítási díjról van szó. Ebben az esetben a végrehajtó hatóság a hiányt be fogja hajtani a feladótól, illetve az átvevőtől a vasutigazgatóság határozata alapján. Ugyanez az eljárás azoknál a korábbi eseteknél is, amelyeknél a vasuti díjat nem hajtották be helyesen, kivéve az el-
vülést.

3. A szállítási díj és a mellékes költségek szternirozását, valamint egyéb követeléseket, amelyekkel az államvasutak meg vannak terhelve, a szállítási jövedelmek terhére könnyvelik el, ha nem lehet azokat behajtani.

4. El nem használt vasuti jegyek árának visszafizetését a vasutigazgatóság ugyancsak a szállítási díjak jövedelmének terhére fogja végezni a következő esetekben: 1. Amikor az utas egyáltalán nem vette igénybe a megváltott jegyet. 2. Amikor az utas halála, megbetegedése, balesete miatt vagy más hasonló imperatív ok miatt a megvásárolt jegyet csak részben használta fel. Ebben az esetben visszatérítik a különbséget az egész szállítási költség és a meg nem tett ut fuvardija között. 3. Ha az utas a vonat késése miatt elveszti a csatlakozást a másik vonathoz vagy pedig valamely vonatnak elmaradása folytán vagy közlekedési zavarok miatt akadályozva van az ut folytatásában és eláll a további utazástól. Leszállított áru vasuti jegyek árának visszatérítését csak ezekben az esetekben lehet követelni. 4. Ha a poggyászt, amelyet feladtak, nem indították utnak a feladóállomásról, akkor az utas követelésére vissza kell téríteni a szállítási díjat. Ha a poggyászt valamelyik

közbeeső állomáson leveszik a vonatról, akkor a lefizetett szállítási díjat csak azokban az esetekben kell visszatéríteni, amelyek a 2. és 3. pontban említve vannak.

Mindezekben a felsorolt esetekben a vasutigazgatóság visszatéríti a szállítási díjat a költségek levonása után, amelyek ebből keletkeztek és ahogy azt a vasuti előírások előírják.

A belsődi forgalomban a szállítási díj visszatérítését tíz napi határidőn belül kell követelni, a nemzetközi forgalomban pedig hat hónapon belül a szállítási okmányok lejártától kezdve.

5. A szállítási díjak és mellékes költségek és egyéb követelések visszatérítéséről és szternirozásáról szóló döntést a közlekedési miniszter eszközli vagy pedig a vasutigazgatóságnak az a szerve, amelyet a miniszter felhatalmaz.

6. Ezt a törvényt alkalmazni kell azoknál a visszatérítésekénél is, amelyek 1929 augusztus elsejétől cseledek és még nincsenek kifizetve.

7. A közlekedési miniszter szabályrendeletet fog kiadásátani a kifizetések módjáról.

8. Ez a törvény életbelép, ha a király aláírta és kötelező erőt nyer a hivatalos megjelenéstől kezdve.

TŐZSDE

Zürich, szept. 24. (Zárlat.) Beograd 9.1275. Páris 20.31, London 25.1525, Newyork 518.75. Brüsszel 72.12, Milánó 27.15, Madrid 75.65, Amsterdam 208.10, Berlin 128.55, Bécs 72.95, Szófia 3.75, Prága 15.36, Varsó 55.23, Budapest 90.49, Bukarest 3.08.

Szombori terménytőzsde, szept. 24. Ujbuza bácska vasut prt. 182.50—187.50, ujozs Bácska vasut prt. 145—155, ujbaz Bácska vasut prt. 145—150, újrapa takarmányi 62—63 kg. 125—130, tavaszl 65—66 kg. 155—160, baranyai 66—67 kg. 175—180, tengeri morzsolt prt. 145—150, bab uzans 450—470, liszt Ogg és Og 290—295, 2-es 265—275, 5-ös 240—250, 6-os 220—230, 7-es 190—200, 8-as 130—140, korpa finom prt. 100—105 Irányzat: lanya. Forgalom: 361 vagon.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 24. Buza bácska 192.50—195, bácskai 194—195, bánáti 190—192.50, szerémi 187.50—190, Árpá bácskai 63—64 kg. 125—127.50, szerémi 63—64 kg. 125—127.50, Zab bácskai és szerémi 152.50—155, Tengeri bácskai, bánáti és szerémi 1—155, Liszt Ogg és Og bácskai 290—300, 2-es 270—280, 5-ös 245—255, 6-os 220—230, 7-es 190—190, 8-as 130—130, Korpa bácskai, bánáti és szerémi jutazsákokban 105—110, Bab bácskai fehér 2%-os 460—470, szerémi 2%-os 460—470. Irányzat: gyenge. Forgalom: 92 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 24. Határidőüzlet: Buza októberre 21.60—21.78, zárlat 21.59—21.60, márciusra 24.10—24.24, zárlat 24.11—24.13, májusra 24.85—24.96, zárlat 24.85—24.86, Rozs októberre 16.40—16.72, zárlat 16.45—16.46, márciusra 18.70—18.98, zárlat 18.72—18.73, Tengeri májusra 17.26—17.50, zárlat 17.29—17.30, Készáru: buza 21.20—22.95, rozs 15.80—15.90, takarmányárpa 15.75—17, sörárpa 18.50—22, köles 12—12.50, repce 50—52, tengeri 19—19.25, zab 13.50—15.50, korpa 11.60—11.80. Irányzat: lanya.

Bécsi sertésvásár, szept. 24. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése). Felhajtás: zsirsertés 4005, hussertés 11.486, ebből jugoszláviai eredetű 2312. Árak: prima urasági fajsértés S. 2.05—2.10, kivételesen 2.15, szedett sertés 2.20—2.25, öreg sertés 1.85—1.95, hussertés 2.00—2.70. Prima áru változatlan, szedett sertés 10, hussertés 20 garással olcsóbb.

Chicago terménytőzsde, szept. 24. Középpárfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza szept. (128.375) 128 egynegyed, dec. (135.50) 134 ötnyolcad, márc. (141) 140 és fél. Tengeri szept. 98, dec. (96) 95 hétnyolcad, márc. (100.25) 100 egynegyed, Zab szept. (50), dec. (53), márc. (55.75). Rozs szept. (101.125), dec. (107.375).

Winnepgi terménytőzsde, szept. 24. Középpárfolyamok: Buza okt. (146.625) 145 hétnyolcad, dec. (147.50) 146 és fél, márc. (153.50) 152 hétnyolcad.

Liverpool terménytőzsde, szept. 24. (Zárlat.) Buza kot. (9 sh. 6 és fél d.) 8 sh. 11 és negyed d., dec. (9 sh. 6 és egyenylcad d.) 9 sh. 4 és ötnyolcad d., márc. (10 sh. 0 egyenylcad d.) 9 sh. 10 és fél d., máj. (10 sh. 3 ötnyolcad d.) 10 sh. 2 és fél d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna*: Bezdán 90 (—2), Apatin 157 (—2), Bogojevo 160 (—3), Noviszad 89 (—3), Zemun 46 (—4), Orsova 95 (—5). *Dráva*: Maribor 80 (+15), Osijek 40 (—6). *Sáva*: Zagreb 148 (—2), Mitrovica 84 (—4), Sabac 35 (—2), Beograd 17 (—2). *Tisza*: Senta 76 (—8), Becsej 88 (—6).

A Szegeden elfogott cigánybanda követte el a sztanisicsi és parabutyi kasszarablást

A jugoszláv és magyar hatóságok együttesen nyomoznak a rabló cigányok ügyében

Szomborból jelentik: A Szegeden elfogott rabló cigányok ügyében a jugoszláv és magyar rendőrhatalóságok együttesen folytatják a nyomozást, amelynek során a szegedi rendőrség megállapította, hogy a cigányok jugoszláv területen, főleg Bácskában ötvennél több betöréssel lopást követtek el.

A szombori ügyészség felhatalmazta Tomovics Mirkó hezdáni jegyzőt, hogy a cigánybanda ügyében folytassa le a nyomozást. Tomovics jegyző értesítést kapott a magyarországi Szántova község csendőrpáncsnokságától, amely szerint a Szegeden elfogott rabló cigányok beismerő vallomást tettek és ennek során bevallották, hogy az utóbbi hónapokban Kolut, Bezuán, Csantavir, Gajdobra, Sztanisics, Parabuty, Szvetozármilletics és Apatin községben több betörést és lopást követtek el. Főképpen lovakat hajítottak el és azokat Magyarországon hamis passzus segítségével eladták. *Beismerték, hogy ők követtek el a sztanisicsi és parabutyi gőzmalmokban a kasszarablást.*

Tomovics jegyző a napokban a határon találkozott Kovács Gábor magyar csendőrtiszttel, aki részletes információt adott a nyomozás állásáról. Közölte a csendőrtiszt a cigányok jugoszlávai orgazdájának nevét és elmondta, hogy a cigánybanda főnöke Kulán volt. A banda egyik vezére, Sárközi István kulai cigány volt, aki feleségével és sógorával, Lakatos Lajossal irányította a banda jugoszláviai műveleteit. A szökésben lévő cigányokat most egész Bácska csendőrsége keresi.

A Szegeden elfogott rabló cigányok azt vallották, hogy a banda tulajdonképeni vezére Lakatos Lajos és Sárközi voltak, akiket később Jugoszláviában láttak.

Tomovics hezdáni jegyző a szegedi jelentés vétele után nyomban Kulára utazott, hogy Sárkózt, aki mint közben kiderült, egy ottani gazdálkodó föld-

jén a kukoricatörésnél dolgozott, letartóztassa. Sárközi azonban, amikor a kukoricaföld felé tartó csendőröket megpillantotta, beugrott a sűrű kukoricába és csakhamar eltűnt az üldözők szeme elől. Ugyanekkor a szintén Kulán bujkáló Lakatos is megneszelte, hogy keresik és megszökött.

A csendőrség úgy Sárkózt, mint Lakatos lakásában házkutatást tartott és ez alkalommal a rabló cigányok előletere vonatkozólag értékes adatokra bukkantak. Sárkózinál megtalálták a kulai főszolgabíróság egy régiében kelt végzését, amely szerint őt, feleségét és Lakatosot kiutasították Jugoszlávia területéről. A rabló lakásán talált okmányokból az is kiderült, hogy Sárközi feleségével együtt le volt tartóztatva Paján. Az ottani vádtanács szabadrábra helyezte őket és a rabló cigány házaspár ekkor szökött át Jugoszláviába, ahol a bünelekmények egész sorát követtek el.

Lakatos Rózát e hó 16-án letartóztatták Bezdában. A cigány asszonyt kivitték a jugoszláv-magyar határon fekvő Hercegszántó községbe, ahol Kovács magyar csendőrtiszt helyettes, aki a magyarországi nyomozást vezeti, felismerte benne annak a bandának egyik tagját, amely 1927-ben a határmenti községekben igen sok lopást követett el. A cigányok a Jugoszláviában lopott lovakat Magyarországra csempészték át és ott hamis járátólevelek segítségével eladták.

Lakatos Rózát beszállították a szombori ügyészség fogházába. A szombori ügyészség egyidejűleg elrendelte Sárközi és Lakatos országos körözését. Elrendelték Ajtai István és Goman Mátyás cigányok körözését is, akiket az emlékezetes parabutyi kasszarablás után letartóztattak, de később a szombori törvényszék vádtanácsa szabadrábra helyezte őket. A cigányok, akiket szintén azzal gyanúsítanak, hogy tagjai voltak a Lakatos-Sárközi bandának, ekkor megszöktek és azóta bujkálnak.

— Nem megy az olyan könnyen — felelte az orvos — én Pyreusban lakom, hogy az ördögbe cepeljek a hónom alatt százezer aranyat? Amilyen peches flótas vagyok, egész biztos elesipnének és az első szára elárulnám magam.

A bankár nevetett a felszeg férfiun és megegyezett vele, hogy együtt utaznak Pyreusba az aranyakért. El is utaztak, az orvos átadta a pénzt, a bankár fizetett és mivel az orvosnak még volt valami dolga Athénban, együtt utaztak vissza a gyorsral. Az aranyakat egy bőrtáskába helyezte a bankár és mint kézipodgyászt feldobta a csomagtartó hálába.

— A legjobb szisztém — magyarázta fölünyesen az aggodalmaskodó orvosnak — így soha senki se sejtene, hogy ebben a könnyedén odavetett táskában százezer arany rejtőzik.

Félóral ut után, egy közbeső állomáson, ahol pár percig állt a vonat, az orvos leugrott és beszaladt a vasuti étterembe, hogy egy csésze teát igyék.

— Rögtön jövök! — mondotta és még a köpenyét is a vonathoz hagyta.

A tea azonban lassan készülhetett, mert a vonat közben elindult. Az orvos lemaradt.

— Micsóda egy lehetetlen alak — gondolta a bankár — no majd utánunk jön a következő vonattal!

Az orvos ekkor besietett az állomásfőnökhöz és dult arccal közölte vele, hogy a vonathoz maradt nagytértű bőrtáskája, amelyben százezer aranyat vitt. Egyben pontosan leírta a táska külsejét és kérte az állomásfőnököt, hogy azonnal táviratozzon az athéni állomásra; kutassák át a fülkét, amelyben rajta kívül még egy idegen férfi is utazott, nehogy az értékes bőrtáskának lába keljen.

Az állomásfőnök természetesen készséggel tett eleget a kérésnek és az athéni állomáson már csendőrök várták a befutó vonatot. A két csendőr egyenesen a bankár kupéja felé tartott.

— Az öné ez a podgyász? — kérdezték szurós szemekkel.

A bankár, aki pillanatok alatt tisztába jött a helyzettel — rájöttek a pénzhamisításra és most keresik a tettest — nem vesztette el a lélekjelenlétét és hidegvérrel felelte:

— Nem az enyém, semmi közöm hozzá!

A csendőrök magukhoz vették a bőrtáskát és távoztak. A bankár megkönnyebbülten sietett haza és az orvos, aki a következő vonattal érkezett Athénba, kellő igazolás mellett átvehette a százezer aranyat. Amelyről, mondani se kell tán, hogy valódi volt. Visszakapta és még keresett hozzá harminczret...

KALANDOROK SZÜRETJE EURÓPÁBAN

A „BECSÜLETES MEGTALÁLÓ” SZÁZHARMINC GYÉMÁNTOS ARANYÓRÁJA ÉS A FURFANGOS GÖRÖG SZÁZEZER ARANYA

Nem mindennapi trüffel fosztotta ki az áldozatok százaít egy zseniális francia szélhámos. Hirdetést tett közzé a napilapokban a következő szöveggel:

»Aranyórát találtam, duplafedelű, gyémánttal kirakva. Igazolt tulajdonosa harminc frank jutalomdíj és a hirdetési költség megtérítése ellenében átveheti tőlem a Malebranche hotelben. Este hat és nyolc óra között.»

Másnap este hat órakor valóságos népvándorlás indult meg a Malebranche hotel felé. A portás megrémült a tömegtől. Mind a becsületes megtalálót keresték, hogy átvehessék az órájukat.

— Uraim csak egymás után — csitította a hordát a becsületes megtaláló és egyesével engedte be őket a szobába.

— *Ugyebár ez az óra óra?* — kérdezte naivul a szende szőke férfi és meglóháztá a súlyos aranyórát a mohó idegen előtt, aki két kézzel kapott utána.

— *Igen, ez az* — örvendezett, — hálásan köszönöm!

— *Jól nézre meg — figyelmeztette a becsületes megtaláló. — biztos ön benne? Ez a két brilliáns benne volt? És az Opera előtt vesztette el?*

— *De kérem — erősködött az állítólagos károsult, — csak ismerem az órámat! Három éve ketyeg a szívem fölött. A feleségemtől kaptam a születésnapomra! Ezeket a brilliánsokat különben se lehetne összetéveszteni mással!*

Hogy a további vitának elejét vegye, sietve leiszurkolt a harminc frankot és a hirdetési költségeket bőségesen honorálva, ismételt forró hálanyilatkozatok között távozott.

A következő károsult egy hölgy volt.

— *Kérem, az uram órája...*

— *Ez volt az? A brilliánsokkal?*

Természetesen a hölgy is azonnal felismerte a felmutatott órában a férje tulajdonát.

— *Csak hogy megkerült!* — hálálkodott, míg fizetett.

Két óra leforgása alatt százharminc embernek jutatta vissza a brilliánsokkal kirakott aranyóráját a becsületes megtaláló. Háromezerkilencszáz frankot keresett vele, hisz tán mondani se kell, hogy az órák darabja — amelyeket angróba vásárolt egy bazárban — két frankjába került...

A károsultak másnap sorozatos feljelentéseket tet-

tek a rendőrségen, de ekkor már bottal üthették a furfangos szélhámos nyomát...

*

Egy görög orvos még ennél is ötletesebb módon jutott harmincz ezer arany drachmához. Egy napon felkeresett egy athéni bankárt akinél beváltott tíz arany drachmát.

— *Kérem — figyelmeztette — nézze meg, hogy nem hamis-e?*

A bankár eleget tett a felszólításnak, tüzetesen szemügyre vette az arany pénzt, odaadta a szakértőjének is, aki szintén azt mondotta, hogy a pénz jó.

Az orvos erre eltávozott. Egy hét múlva ismét megjelent a bankban. Tíz aranyat váltott be. Ujra figyelmeztette a bankárt.

— *Kérem, jó a pénz?*

A bankár megvizsgálta és jónak találta. Így ment ez négy héten át. A legközelebbi alkalommal az orvos így szólt a bankárhoz:

— *Hát most elárulhatom magának, hogy a pénz igenis hamis volt!*

A bankár csudálkozott, vitatkozni kezdte, végül is átküldtek egy állítólagos hamis aranyat a nemzeti bankba. Feszült pillanat. A kiküldött tisztviselő pár perc múlva visszaérkezett: *a pénzt akadálytalanul beváltották papírra.*

— *Ugyilátszik alaposan sikerültek — mormogta a fogal között az orvos.*

Távozni készült, de a kis bankház igazgatója viszatartotta és érdeklődni kezdett a különös eset iránt. Bevonultak az igazgatói irodába, ahol az orvos szigorú titoktartás terhe mellett előadta, hogy az aranyak — kitűnően sikerült hmisítványok!

— *Százezer ilyen hamis arany drachmám van — árulta el az igazgatónak figyelő bankárnak — hogy készítettem? Ne legyen rá kíváncsi. Láthatja, hogy tökéletes hamisítványok, ha még a nemzeti bankban sem jönnek rá. De sajnos, nehezen tudom forgalomba hozni. Előbb hemondom, hogy hamis, nehogy baj érjen és csak amikor már minimális a rizikó, merek vásárolni érte. Így persze egy örökkévalóságig tartana a forgalomba hozása. Van egy ajánlatom. Átadom önnek ezt a százezer aranyat — harmincz ezer papír drachmáért!*

A bankár kapva kapott az alkalmon.

— *Rendben van — felelte — ha a többi hamisítványok is ilyen remekül sikerültek, tartom az üzletet! Hozza be!*

Kóbor cigányok kifosztottak egy telepesfalut

Amíg a lakosság a karaván egy részét megvendégelte, a többiek beosontak a gazdátlanul hagyott házakba és ellopták az értéktárgyakat

Beogradból jelentik: Furfangos módon károsította meg az egyik Kladovo környéki telepesközséget egy kóbor cigánybanda. A klucsi járásban levő Petrovozelő község telepesfaluja előtt hétfőn a kora reggeli órákban mintegy száz kocsiból álló karaván jelent meg. A kocsiokon hazai cigányok ültek, akik azonban ismerve a orngorai telepesek szeretetét és rokonszenvét az orosz menekültek iránt, elhatározták, hogy menekülőnek fogják kiadni magukat a község lakói előtt.

A tervet a legapróbb részletekig megbeszélést és a cigányok vezetője a megérkezés után ezekkel a szavakkal lépett az összesereglett falusiak elé:

— *Oroszországból való cigányok vagyunk. Csak nemrégiben menekültünk el a bolsevikok terrorja elől. Pár órára táborot ütünk itt és addig kérünk vendégszeretetet tőletek.*

A orngorai telepesek rendkívül szívesen fogadták a cigányokat. A mintegy háromszáz főből álló csapatot gazdagon megvendégelték, majd beszélgetésbe elegyedtek velük és a cigányok ki nem fogytak az izgalmas és veszedelmes kalandok elbeszéléséből. Lassankint az egész telepesfalua a beszélők köré gyűlt és még az agok és gyermekek is elhagyták a házaikat, hogy a falu szélén lévő táborhelyre menjenek.

Amíg a cigányok egyrésze szóval tartotta a falubelleket, egy kisebb csoport, csupa ügyeskező és rutinos tolvaj, beosont a községbe. A cigányok sötét járták a gazdátlanul maradt házakat és minden, ami a kezük ügyébe került, magukkal vittek. Ékszereket, készpénzt, értékpapírokat, ruhaneműeket és egyéb értéktárgyakat loptak el mindenhol, összesen mintegy százötvenezer dinár értékben. Az elloptak holmit titokban felrakták a kocsiakra, majd amikor a zsákmány el volt már rejtve, mindnyájan szívesen bucsut vettek a falubellektől, felszedték a sátorfákat és elhajtottak.

Nemsokkal később, amikor a telepesek visszatértek házaikba, észrevették a lopásokat. Valamennyi házban látogatást tettek a »menekültek« és minden házból hiányoztak a könnyebben elmozdítható értékes tárgyak.

A falubellek egy csoportja felfegyverkezve vette üldözőbe a cigányokat, akik azonban ekkor már meglehetősen messze jártak. A nagyarányú lopásról ér-

tesítették a csendőrséget is, amely szintén a menekülő cigánybanda üldözésére indult. Az üldözőkhöz a kladovoi helyőrség egy szakasz katonája is csatlakozott és rövid üldözés után sikerült is beérni a karavánt. A falubeliek csoportja meg akarta támadni a cigányokat, akiket a csendőröknek és katonáknak alig sikerült kiszabadítani a feldühödött falusiak kezétől.

A cigányokat megmotozták. Kikutatták a kocsikat is, az ellopott tárgyaknak azonban körülbelül csak az egyharmadát találták meg náluk. A csendőrségnek az a feltevése, hogy a könnyen elrejtethető ékszereket, pénzt és más apróbb tárgyakat utközben valahol elásták.

A kóbor cigánybandát, amely mint közben kiderült, több környéki községben is elkövetett kisebb-nagyobb betöréseket és lopásokat, őrizetbe vették. A cigányok teljes bünlajstromának felderítésére nagy eréllyel folytatják a nyomozást.

Délamerikába szökött egy budapesti gabonakereskedő

Hitelezői család miatt tömeges feljelentés érkezett ellene a rendőrségre

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrfőkapitányságra keddén több feljelentés érkezett Heilmann Ignác budapesti gabonakereskedő ellen, aki a feljelentések szerint nagyobb angazsmánokat vállalt, de kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni és hitelezőit mintegy ötven-hatvan ezer pengő erejéig megkárosította. A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során kiderült, hogy Heilmann még szeptember 6-án eltűnt Budapestről és minden valószínűség szerint Délamerikába szökött.

Megállapította a rendőrség azt is, hogy Heilmann nem volt pénze utkölségre és ezért úgy szerzett pénzt magának, hogy ügynökök közvetítésével részletfizetés drága butorokat, ékszereket, különböző lakáshoz tartozó tárgyakat vásárolt, amelyeket részben elzálogosított, részben eladott. A megkárosított kereskedők hitelezési család miatt szintén feljelentették Heilmann Ignácot.

A rendőrség a megszökött gabonakereskedő ellen elfogatóparancsot adott ki.

Főzzünk gázzal

Nagy sikerrel végződött a gáztűzhely szuboticiai bemutatója

Érdekes bemutató folyt le kedden délután a Beograd-szálló emeleti kistermében. Egy nagy németországi gyár meghívott közönség jelenlétében bemutatta a legújabb típusú gáz-tűzhelyeket, amelyek hivatva vannak megváltoztatni a konyha képét és életét. A diadalmas technika nemcsak levegőben uszó Zeppelineket, hadihajóóriásokat, tankokat, gyilkoló fegyvereket és robbanó lövegeket tud produkálni, hanem ezer eszközzel siet a mindennapi élet könnyebbé tételére és ezzel az egyszerű és mégis elms, okos és praktikus készülékkel ezernyi gondot vesz le a háziasszony válláról.

Főzzünk gázzal! — ez a modern jelszó már nem ismeretlen a közönség előtt, habár lényegét nem igen tudták értékelni erre mífelénk. A világ képét átforgató technika benyomult a háziasszonyok világába is, lerodukálta a nehéz testi munkát és a modern háziasszony szakácsnő nélkül játszva elkészítheti az ebédet és a vacsorát, ha van egy jó gázkályhája és egy jó szakácskönyve arra az esetre, ha a konyhai alchimia titkaival nincs egészen tisztában.

Nagy érdeklődés mellett folyt le Szuboticián is a nagy bemutató. A kezdeten olyan volt a hangulat, mint a színházi premierek előtt. Ki jött, ki rosszat mondott a gázkályháról, akár csak egy kezdő szerző darabjáról.

A pódiumon egy szőke nő társaságában ott álltak a rejtvényes, de izléses külsejű gázreszek, egyszerű és komplikáltabb tűzhelyek, sütők és egvények. Szemben a terem teteje volt székekkel és hat órákor előkelő közönség töltötte meg a termet. Felülről szó-fé-je-ent meg, ami láthatólag imponált az előadó bájos hölgynek. A nők vegyesen; idősebbek, fiatalabbak, menyasszonyok és lányok nagy izgalommal és érthető kíváncsisággal várták az előadás kezdetét.

A feladat az volt, hogy az ismertető előadás keretében meg kellett főzni egy jó vacsorát a gáz-tűzhelyen. Az izletes pecsenye, gulyás, gyuvacs, tejskalács, burgonya és komóbt már elő volt készítve a bemutatóra. A hátsó széksorokban néhány haladó szellemű szakácsnő is helyet foglalt, akik szemmel láthatóan pszichizálással néztek a dolgok elé.

Az előadó az emelvényre lépett és csend lett. Rövid bevezetés után a szőke hölgy, akár a hásvész előadás előtt, felmutatta a főzésre és sütésre szánt anyagot, hogy mindenki meggyőződhessen arról, hogy még nyers és nincs svindli a dologban. Közben magyarázott, a hölgyek pedig jegyezték. Pontosan ellenőrizték a gázórák állását és a süts-főzés kezdetét. Pár perc múlva már inycsiklandozó, kellemes illat töltötte be a termet. A jó vacsora illata végiglegett a folyosókon és becsúszott a terembe néhány ácsorgó szegény legényt, akik kőszá híreket fogtak fel arról is, hogy ingyen lehet vacsorázni.

— Nincs többé szennyes konyha, mosogatási és törölgötési kín, nem kell gyufa, mert szikra gyújtja meg a gázt, a gáz szárítja meg az edényt és a tornyos, nógyszeres varázsláshabban egyszerre egy lángon fő meg a legízletesebb vacsora.

A kályhákban halkán rotyogott a gulyás és a gyuvacs, hogy majd kicsordult a nyál az ember szája szélén. A legoptimistább lelkek is belátták, hogy itt csak a gáz győz. Feszült izgalom közepette jelentette ki a szőke hölgy:

— A vacsora kész, legyen szerencsénk!

A publikum lemérte az időt és megállapították, hogy a vacsora, amely hat fogásból állt, ötven perc alatt anélkül, hogy nagy dolog lett volna vele, elkészült. Nyugodtan mehet a háziasszony sétálni, a gázkályha magától főz. A tészta nem éghet oda, a leves nem szaladhat ki, mert mindent ellenőriz a termométer.

A hölgyek megrögték az emelvényt. Az elismerés moraja zúgott fel. A falakon ott párolgott az izletes pecsenye, a szép barna tejskalács és egyéb inycségek. A hölgyek tapsolni és éljenezni kezdtek. A premier sikerült. A gázkályha jól játszotta szerepét. Kitiűnő alakítást és jó vacsorát nyújtott.

Két öreg szakácsnő könnyezve gratulált az előadónak. Bevallották, hogy nem hitték a dologban, de most teljesen meg vannak győződve.

A gásporhetekek működése közben szerdán délután ismét bemutatták a közönségnek.

HIREK

FECSKÉM HOVA SZÁLLSZ...

A fecsképar, amely a házunk erese alatt lakott, boldog családi életet élt Különbejárata kétszobás fészékük volt fűrdőszobával és az összes mellékhelyiségekkel. Ameddig csak vissza tudok emlékezni mindig ez a bájos fecskéházaspár foglalta el az üres lakást május elején, amikor a nagy lakbéremelések és nagy költözések vannak nemcsak az emberek, hanem a fecskék világában is.

Jól emlékszem nagy pchely-csomagokkal érkeztek, pontosan május elsején. Nagyon pedáns rendszertű házaspár volt, szinte kinosan precíz és pontosak és ebből a szokásukból vontam le azt a következtetést, hogy a férj akurátus hivatának lehet, valamelyik délszaki bankban. Mi már vártuk őket. Naponta megnéztük a fészek tájkát, nem fedezzük-e fel itt-ott nyomait és május elsején reggel meghallottuk ismerős beszélgetésüket, amely a fészekből kiszűrődött. Arról eszevtek, hogy rendezzék be a lakást. Mi tagadás, kicseit veszekedtek, de ez nem csak a fecskékéül szokás. Végre meggyeztek és ettől kezdve zavartalanul éltek, összehajva szerelmesen. Ekkor még nem volt csemeljük, de a szomszéd fecskék telecsiripelték a várost, hogy a szóbanforgó fecske-familiában örvendetes események várhatók.

Ilyen mendemondák szállodtak a levegőben, de ők nem igen törődtek a pletykával. Eltek és gyakran kirándultak a szomszédos fűrdőhelyre és láthatólag igyekeztek szabadságukat kellemesen eltölteni. Forró, poros és fullasztó estéken gyakran láttam őket, amint gyönyörű ívben fejröppentek a csillagok alá, ahol tiszta, langyos, átlátszó a lég, csipogtak és kergetőztek aztán alábuktak a magasságból, mint a nehéz kő.

Fecskéné korához képest eleven, karcsú és szép volt. A társaságokban szereték kellemes csiesérgését és csodálták harmónikus életüket. Azt beszéltek, úgy élnek, mint a galambok. Egy zsongó, bódító június estén a szomszédok legnagyobb meglepetésére civakodás hangjai hallatszóttak ki a fészekből. A fecskéhölgy sirt és fájdalmasan panaszkodott.

— Ki volt az a finom madár — mondta könnybe-fulladó hangon — akivel tegnap késő este együtt láttam a Vörösek villanydrótján? Nem értem, hogy éppen neked kell láthatólag az az elterjedt jó véleményt, hogy a fecskék nem eszák meg egymást.

— De kérlek aranyom — csiesérgette a férj — aljas rágalom az egész! Hogy kerülnek én a Vörösek rossz hírű villanydrótjára? Messze elkerültem azt a környéket, ahol csak tapasztalatlan fecskéfiúk kalandoznak estéknél...

— Ne beszélj! Megbízható fecskéforráshól hallottam, hogy összehajva illettek a dróton a régiek. A jónaplóval. Hja 1929-ben már a fecskék se régiek. Megrendottatok, tévutakon repültök, kalandok után szálldestok, könnyű kis madarakra vadászotok, akik festik magukat és idegen tollakkal ékeskednek. Ja nekik telik, mert könnyen szerzik a rávalót...

— De, édesem, esküszöm egy szó sem igaz. Tegnap este légiészereleli konferencián voltam és utána benéztem az »Éjjeli Lepkebe«.

— Hazudsz! Hazudsz! Láttam a csőrödön, hogy csókoloztál azzal a festett tollal, aki ma acéllék, holnap rozsdabarna. Hiszen össze is voltál karmoiva és tegnap azt mondat nekí mentél a kerítésnek. Ismerlek, te is egy röpködsz madárról madárra, mint a fiatalok. Nem szégyelled magad vén bagoly...

Később csend lett a fészeken, de másnap tele volt a város a botrány hírével. A verebek is ezt csiripelték

a fán. Fecskéné ennek ellenére kérkedve végigrepült a déli korzón egy iess fiatal fecskével és úgy tüntette le a dögöt, mintha semmi se történt volna.

Közben meglött a kisfecske.

Azt gondoltuk, hogy ez az esemény újra közelebb hozza a fecskésziveket, de fájdalommal tapasztaltuk, hogy a viszony feszült maradt. A fecskéférfi gyakran kimaradozott és ott kószált a Vörösek villanydrótja táján. Egyszer este magam is láttam bizalmas kettesben egy rövidhaju fecskéddemmel fejt a magas dróton, amint süttöget csiripelték.

A fecskécsmete pedig kezdett tollasodni.

A fák között néha már didergő hullámok suhantak végig, néha halottszin arccal földre hullt eg-egy fáradt levél. Estéknél már jölesett a meleg fészek reggelemként pedig gyilkos apró esőcseppek harmatozták be a fűszálakat. Voltak, akik már hazafelé készülődtek. Nagy csapatok indultak el délutánként az ijesztő messzeségbe, de a mi fecskénk még itt voltak, mert a kicsike nem tudott repülni és köhögött is szegényke. Az anyja ápolta melengette, tanitgatta, de hiába, nem ment sehogyse a dolog.

— Én nem hagyom itt szegény ártatlan jószágot — jelentette ki Fecskéné a szomszédasszonyok, aki hazafelé invitálta.

— Itt az ősz, jönnek a vad, tépő viharok, jeges szelek, ólmos esők. Nem tud majd hazarepülni, mit csinál, megiagy, a gyerekekkel együtt.

— Nem megyek! — mondta Fecskéné.

Egy hívós aranyszínű reggelen fájdalmas sírás ébresztett fel bennünket. A fészek körül néhány idegen fecske röpködött és vigasztalták a mi fecskénket, aki az üres fészek mutogatta a szomszédoknak.

— Az este még hazajött, lefeküdt, de ugylátszik mikor én elaludtam felkelt, itthagytott és elrepült azzal a kigyóval. Ez a hitvesi hűség — zokogta Fecskéné, aki nevelten magzatával itt maradt családfe nélkül az őszben.

Mindenkit meghatott ez a tragédia. Fecskéné ki-sírt szemmel ringatta és tanitgatta az első röpülésre esemeltjét: az árva kis fűcskát.

Egy hétig zuhogott az eső és ők nem indulhattak el. Összebujtak a fészeken és vártak. Egy szeptembervégi reggelen feketepecsenye levelet kapott Fecskéné. Hivatalos jelentés volt Olaszországból és az állt benne, hogy férje Nápolyban galád merénylet áldozata lett. Egy narancsárus a szeretőjével együtt elcsípte és mind a kettőjüket lemészárolva megette.

A sors büntetése — sutogta özvegy Fecskéné és két nap múlva fiával elrepült dél felé. Azt hiszem soha többé nem jönnek vissza.

A jövő májusra erőszunk alatt kiadó lesz egy kétszobás modern fecskéfékek gyermektelen házaspár részére.

Szegedi Emil

— Grizogono volt miniszter Zsivkovics miniszterelnöknél. Beogradból jelenti az Avala: Zsivkovics Petar miniszterelnök-belügyminiszter kedden kihallgatáson fogadta Grizogono Pribislav volt minisztert.

— Áthelyezett törvényszéki bíró. Az Avala jelenti Beogradból: Az igazságügyminiszter javaslatára Öfel-sége a király Osztoics Dragoljubot, a szípi elsőfokú bíróság bíráját a noviszadi törvényszékhez helyezte át.

— A szentai polgármester Beogradba utazott. Szentáról jelentik: Gyorgyevics Szlobodán polgármester kedden délután fontos ügyek elintézése végett Beogradba utazott.

— Leszállított behozattal vám. A pénzügyminisztérium a jugoszláv behozattal vámot pergamentpapírnál, parafin és olajpapiroknál, továbbá ultramarin és anilinpapiroknál és minden kémiailag előállított papírnál október elsejével 90 aranydinárról 35 aranydinárra szállította le 100 kilónként.

— A pénzügyminiszter a noviszadi zsidó nöegylet headványaira illetékmentességet engedélyezett. Noviszadról jelentik: A pénzügyminisztérium a noviszadi zsidó nöegyletnek az állami és önkormányzati hatóságokhoz intézett headványaira az illetéktörvény értelmében illetékmentességet adott.

— Előléptetés. Szomborból jelentik: Klicin Mita tartományi kormánybiztos Vranics Milutin tartományi számvevőségi előadó a II. kategória 4. csoport 2. fokozatába léptette elő.

— Szentá város közgyűlése. Szentáról jelentik: Gyorgyevics Szlobodán polgármester szeptember hó 30-ikára közgyűlést hívott össze.

— Takács legyőzte Rubinstéint a rogaskaszlatnái sakkverseny hatodik fordulójában. Zagreből jelentik: A rogaskaszlatnái sakkverseny hatodik fordulójának szenzációja, hogy Takács magyar mester 32 lépésben elegáns stílusban legyőzte a verseny favoritját, Rubinstéint. A hatodik forduló eredménye a következő: Hönlinger győzött Rozics ellen, Brinckmann König ellen, Maróczy Jovanovics ellen, Przepiorka Canal ellen, Sámisch Geiger ellen. Függyöben maradt a Pirz—Flohr és a Singer—Grünfeld játszma. Állás a hatodik forduló után: Rubinstéin 4½, Maróczy 4, Flohr 3½, (1), Takács 3½, Sámisch 3 (2), Canal, Grünfeld 3 (1), Brinckmann, Hönlinger, Przepiorka, Pirz 2½ (1), König 2 (1), Geiger 1½, Jovanovics ½ (2), Singer ½ (1), Rozics 0 (2).

— Román orvosok kirándulása a jugoszláv tengerpartra. Szászokról jelentik: Hétfőn husz román orvosból álló kirándulótársaság érkezett a jugoszláv tengerpart mellékre. A román orvosok végigjárják az összes jelentősebb dalmáciai fürdőket és üdültelepeket és tanulmányozni fogják Dalmácia közegészségügyi intézményeit is. A kiránduló orvosok három hetet fognak a jugoszláv Riviérán tölteni.

— Tömeges letartóztatások Oroszországban az élelmiszeruzsora miatt. Kovnából jelentik: Szovjet-Oroszországban az élelmiszeruzsora hihetetlen méreteket öltött. Moszkvában két nap alatt hatvan kereskedőt tartóztattak le élelmiszeruzsora miatt. A letartóztatottak lakásán elrejtve nagy mennyiségű élelmiszert találtak. A letartóztatások tovább folynak.

— Tehetségvizsgáló intézet nyílt Beogradban. Beogradból jelentik: Az országos gyermekvédelmi társaság a szegény gyermekek otthonának épületében tehetségvizsgáló intézetet szervezett, ahol a gyermekek szellemi fejlettségéről, hajlamairól és tehetségéről fognak pszichológiai rendszerrel analíziseket készíteni és ezek alapján az ifjúságnak a pályaválasztásra vonatkozólag fognak tanácsokat adni. A tehetségvizsgáló intézet vezetője dr. Krsztics Brana a kiváló ideggyógyász és pszichoanalitikus.

— Állítólag Afrikába szökött gróf Pyelik Inna. Zagreből jelentik: A díptichon-lopás ügyében a zagrebi rendőrség tovább folytatja a nyomozást, de egyelőre minden eredmény nélkül. A rendőrség értesítést kapott, hogy a körözött álgrófot, Pyelik Innákat legutóbb Triestben látták, ahol ismerőseinek kijelentette, hogy Afrikába utazik.

— Megkezdődtek az előkészítő tárgyalások a Graf Zeppelin tavaszi északi sarki útjáról. Friedrichshafenből jelentik: Szombaton kezdték meg az előkészítő tárgyalásokat Friedrichshafenben a Graf Zeppelin jövő tavaszra tervezett északsarki expedíciója ügyében. A tanácskozáson, amelyeken Eckeneren és Nansen kapitányon kívül több szakértő vett részt, a tudományos műszereknek a hajótestbe való beépítéséről, továbbá a sarkvidéki felszerelés és huszonhárom sarki kutya elhelyezéséről volt szó.

— Új szer a lepra gyógyítására? Párisból jelentik: A párisi tudományos akadémiához Perrier, a gyarmati csapatok katonai gyógyszerészfőnöke jelentést juttatott el, amelyben közli, hogy új módját találta fel a lepra gyógyításának. Az új gyógymód olyan olaj, amelyet az okomba fák magjából sajtolnak. A fák a kameruni és a kongói vidékeken nőnek.

— Három utassal élmerült egy repülőgép. Winnipegből jelentik: Egy utasszalit repülőgép a Manitobába zuhant. Három utasa meghalt.

— Hó esett az Alpokban. Grácból jelentik: Vasárnap az Alpokban leesett az első hó. A judendorfi völgyben vasárnap este megeredt az eső, de az éjszaka folyamán az esőzsemek hóhelyekké változtak és reggelre fehér hólepel vona be az egész völgyet. Ugyancsak megjelent az első hó a karintiai erdőségeken is. Ezzel egyidejűleg a hőmérséklet is lesüllyedt és közvetlen a fagyponthoz közeledik. Grácban kedden reggel már csak három fok Celsiusot mértek. A meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is igen hűvös és nyugtalan idő várható, legfeljebb keleten kevés esővel.

— Elárverezik a berlini orosz templomot. Berlinből jelentik: Október 8-án fogják elárverezni a Charlottenburgi törvényszéken a berlini oroszok görögkeleti templomát. A hitközség ugyanis nem tudja fizetni a templomra felvett kölcsönrészletet és a hitelező bank úgy szerez érvényt követelésének, hogy a templomot elárvereztetik. Tekintve, hogy a Berlinben élő oroszok nem mutatnak különös érdeklődést a templom sorsa iránt, nem valószínű, hogy az utolsó órában valaki meg fogja menteni az egyébként művészeti becsült templomépületet az elárverezéstől.

PICADILY

Dupont legnagyobb filmje

Főszereplő:

Ana May Wong

Csütörtöktől a Városi Moziban

— Zagreb város tízmillió dinárral járul hozzá az új kórház építési költségeihez. Zagreből jelentik: A városi képviselőtestület hétfőn délelőtt rendkívüli ülést tartott, amelyen dr. Skruplj polgármester elnökölt. A polgármester javaslatára a képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy tízmillió dinárral járul hozzá a Zagrebban felépítendő modern, nagy kórház építési költségeihez. Az építési költségek másik részét az állam fedezi.

— Csecsemőhulla az árokban. Zajecsből jelentik: Vrazsogrance községben hétfőn az országot mentő evő mély árokban egy oszlásnak indult csecsemőhullát találtak. A nyomozás során megállapították, hogy a csecsemőt anyja Kárics Krisztina vrazsograncei özvegyasszony megfojtotta, majd a hullát az árokba vetette, ahol csak napokkal később találták rá. A beshiális anyja megszökött, kézrekrítésére megtették az intézkedéseket.

— Nemzetközi meteorológiai intézetet állítanak fel a sarkvidélen. Koppenhágából jelentik: A meteorológiai intézetek vezetőinek nemzetközi kongresszusán elhatározták, hogy javaslatot tesznek az északi és déli sarkvidéken, valamint az egyenlítő több pontján modernül felszerelt meteorológiai állomások létesítésére. Az intézeteket a megalakítandó nemzetközi szervezet létesítene az érdekelt országok kormányainak anyagi támogatásával.

— Leégett egy nagy newyorki éjszakai klub. Newyorkból jelentik: Az éjszakai életben nevezetes szepet játszó Richmann-klub épülete vasárnap este kigyulladt és a több emeletes épület teljesen leégett. A klubban éppen átalakítási munkálatokat végeztek és vasárnap senki sem volt az épületben, úgyhogy emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár többszáz ezer dollár.

— Jelentkezni kell a rendőrségen a baranyai menekülteknek. A szuboticei rendőrség közli, hogy az összes baranyai menekülteknek nyolc napon belül (október másodikáig) személyesen kell jelentkezni a rendőrségen a 179. számú szobában. Azok, akik ennek a felhívásnak nem tesznek eleget, elveszítik ittartózkodási jogukat. A jelentkezésnél mindenki köteles két fényképet vinni magával. Azok helyett a Szuboticán lakó baranyai menekültek helyett, akik uton vannak és nyolc napon belül nem térnek vissza, családtagjaik jelentkezzenek a baranyai menekültek szuboticei egyesülete vezetőségénél.

— A vrbászi kaszinó közgyűlése. Vrbászból jelentik: A vrbászi Kaszinó vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlést, amelyen az egyes funkcionáriusok jelentésének felolvasása után kiegészítették a vezetőséget. Schmidt Pál mládkovári tisztviselőt pénztárnékká, Krispenec Andrást pedig helyettes könyvtárossá választották.

— Szentá város eladja erdőjét erdősegett. Szentáról jelentik: Szentá város mintegy másfél évtizeddel ezelőtt kiirtotta mákosi erdősegett. A felsőbb hatóságok utasítására még 1912-ben kétszázötven hold erdőt vásárolt Fogaras megyében és négyszáz hold erdőt Hunyad megyében, Hátság közelében. Mínt hogy a városnak ezek az erdősegek semmi hasznot nem hajtának, már több ízben felvetődött az a terv, hogy ezeket az erdőket el kellene adni. Az ottani gazdasági körökkel régóta folynak az erre vonatkozó tárgyalások. A város kedden tartott gazdasági bizottsági ülésén elhatározták, hogy kiküldik dr. Zavisics Koszta főjegyzőt, Branoacska Steván gazdasági tanácsnokot és Rakin Márkó fakereskedőt a faállomány felülvizsgálására és csak a bizottság jelentése után döntenek az erdőeladás ügyében.

— Szobrot emelnek Valpovón Evetovics Ante horvát költőnek. A szlavóniai Valpovó községben a horvát írók és művészek oszjéki klubja október elsején fényes kereketek között fogja leleplezni néhai Evetovics Ante (Mirosljub) katolikus plébános, ismert horvát költő meiliszobrárt és emléktábláját. Az emléktáblát és a szobrot a valpovói plébánián állítják fel, ahol a plébános 1929 február 24-ikén meghalt. Evetovics Ante bunyevác származású, Bácsalmáson született 1862 június 12-ikén. Először mint Ferencrendi szerzetes működött Valpovón, majd plébános lett. Evetovics Ante Mirosljub néven verseket írt és csakhamar ismertté tette nevét. Évtizedekig munkatársa volt az oszjéki Narodna Odbrana-nak, valamint számos zagrebi irodalmi lapnak és folyóiratnak. A horvát írók és művészek klubja Oszjéken felhívja a bunyevácokat, hogy anyagilag is járuljon hozzá a szobor és emléktábla leleplezéséhez. Adományok az oszjéki városi takarékpénztár vagy a következő címre küldendők: Klub hrvatskih književnika i umjetnika u Osijeku.

— A legnépszerűbb és a legnépszerűtlenebb angol író. A Manchester Guardian megkérdezte olvasóit arról a kérdéssel, hogy ki a legnépszerűbb angol író? Első helyre került Galsworthy 1180 szavattal, utána következtek H. G. Wells (993), Arnold Bennett (654), Kipling (555), Barrie (286) és Walpole (233). Shaw egész jelentéktelen mennyiségű szavazatot kapott. Ő a legnépszerűtlenebb.

— A német frontharcosok Stresemann külügyminiszter és Hilferding birodalmi pénzügyminiszter távozását követelik. Münchenből jelentik: A »Völkischer Beobachter« közli, hogy a frontharcosok szövetségének birodalmi vezetősége hétfőn közgyűlést ült össze. A közgyűlésről feliratot intéztek Hindenburg köztársasági elnökhöz, akitől Stresemann külügyminiszter és Hilferding birodalmi pénzügyminiszter felváltását követelik.

— Zagreből is beszélőfilm készül. Zagreből jelentik: A Fox-filmgyár beszélőfilm-expedíciója hétfőn Zagrebba érkezett, ahol a városban és környékén több felvételt készített. A filmfelvételekkel egyidejűleg több zagrebi énekes és énekesnő énekelt a beszélőfilm céljára.

— A szuboticei városi képviselőtestület jogi bizottságának ülése. A szuboticei városi képviselőtestület jogi bizottsága kedden délután dr. Oznyanov Szvetozár városi tiszti főügyész elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen a jogi bizottság felügyelt azokat a szabályrendeletmódosításokat, amelyek a szombati közgyűlés napirendjére kerülnek.

— Folyik a kutatás a Zagreb mellett leesett francia léggömb eltűnt utasa után. Zagreből jelentik: A Zagreb melletti Kamenica határában, mint jelentették, a parasztek egy francia léggömb roncsait találták meg. Zagreből kedden délelőtt bizottság szállt ki a lepcglaival fegyverrel, ahova a léggömböt szállították s ott tüzetesen megvizsgálták a leletet. A gondolójának egy cédulát találtak, amelyen négy betű volt: A.E. C. F. Azt hiszik, hogy ez az Aero-klubnak a jele. A papírdarab másik felén a következő felírás volt: Zodiac Rue de Hayre 59 Pudecaux departement. Két ólempombát is találtak a kosáron. Az egyiket a párisi pályaudvar pecsétje, a másikat egy vämpecsét volt. A bizottság megállapította, hogy a parasztek a falu határában sulyosan megrongálták a ballont. A magasságmérő össze volt zúzva. A léggömb külső hóburbkát, a parasztek magukkal akarták vinni és szétszaggatták. Az orvosok és kémiai megállapítás szerint a kötél és a kosáron talált vérsnyomok frissek és legfeljebb huszonegy órával ezelőtt kerültek oda. Az ügyben folytatják a nyomozást és kedden átkutatták az egész vidéket, mert azt remélték, hogy rátalálnak a szerencsétlenül járt léggömb utasára. A zagrebi hatóságok a leletről a párisi rendőrséget is értesítették.

Gerber-féle Góliát barna sör zamatos, tápláló, izletes és pótolhatatlan.

— Beleszaladt a tehervonatba egy autóbussz. Pozsonyból jelentik: Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt kedden Nagytapolcsány közelében az egyik vasúti átjárónál. A sorompó nem volt leeresztve és így egy nagy tehervonat beleszaladt az ép akkor arra haladó tehervonatba.

A tehervató sofőrje látva, hogy a sorompó nincs leeresztve, nyugodtan hajtott fel a sínkre és amikor felért, rémülten vette észre, hogy nagy gyorsasággal egy tehervonat közeledik. Már nem volt ideje letérni a töltésről, mire a vonat elkapta az autót és kétszáz méteren át vonszolta. Mire a mozdonyvezető megállította a vonatot, az autó teljesen összetört, öt utasa közül hárman meghaltak, ketten pedig életveszélyesen megsebesültek. A halottak között van Gyenesi Gyula sofőr, Gál Tibor gazdálkodó és Pondrus Pál aljegyző. Gál Imre gazdálkodónak mindkét lába eltört, azonkívül mindkét szemére megvakult. A másik sebesült szintén súlyos csonttöréseket szenvedett.

A nyomozás során megállapították, hogy Fica Rezső ör, akinek kötelessége lett volna leeresztetni a sorompót, ebben az időben pályavizsgálaton volt és a sorompó leeresztésével feleségét bízta meg. Az asszony elmondta, hogy amikor a vonat közeledését jelenték, ő ép uszonnát adott gyerekeinek és a gyerekek sírásától nem hallotta a jelzőharangot. Fica Rezső őrt és a feleségét letartóztatták.

— **Tartományi hírek.** Szomborból jelentik: Klicin Mita, a bácskai tartomány kormánybiztosa jóváhagyta, hogy a tartományi építészeti hivatal az erősen megrongált Bács és Bács-Nowoszeló közötti országút kijavítására a költségvetésbe 30.000 dinárt vegyen fel. Ugyancsak jóváhagyta a kormánybiztos Odzaci községnek azt a határozatát, amely szerint átépítik a község háza épületét és a megnagyobbított épületben helyezik el az odzaci járásbíróház hivatalos helyiségeit. Az átalakítási munkálatokra a község 30.100 dinárt irányzott elő. Ugyancsak jóváhagyta Bolje községnek azt a határozatát, hogy a község háza kijavítását, azzal a feltétellel, hogy a munkálatokat nyilvános árlejtésen adják ki. Végül Vardarac községnek azt a határozatát is jóváhagyta a kormánybiztos, amely szerint Vardarac község a tulajdonát képező községi nagyvendéglőt nyilvános árlejtésen bérebe adja.

— **Halálra gázolt a vonat egy kisgyermeket, aki elaludt a síneken.** Beogradból jelentik: Hétfőn délután Sabac közelében egy személyvonat az egyik őrház mellett elgázolta Petrovics Iván tizenkétéves kisfiút, egy vasúti váltóór gyermekét. A kis Iván kora délután a pályatesten játszadozott, közben elaludt a síneken és a közeledő személyvonat mozdonyvezetője csak későn vette észre a vágányok között mozdulatlanul fekvő gyermeket. A mozdony keresztülment a kisfiún, akinek már csak a holttestét tudták kiemelni a kerekek alól.

— **Tettéért gabonatorvajok.** Oszijekről jelentik: Az oszijekai »Karolina-malom« felügyelője a malom rakatában, ahol több száz vagon gabona volt felhalmozva, lábnymokat fedezett fel. A felügyelő tudta, hogy a raktárban régebb idő óta nem jártak és ezért az volt a feltevése, hogy tolvajok dézsmálják a gabonát. Jelentést tett a rendőrségnek és Jozics Milán detektív egy nap leforgása alatt elfogta a tetteseket. A raktár a malom első emeletén volt és a tettesek csak az ablakon keresztül közelíthették meg. Létrát azonban nem hozhattak magukkal, mert ez feltűnt volna az őrnök. A detektív lesbe állt. Éjjel két óra tájban négy ember állt meg az ablak alatt és egymás nyakába állva létrát csináltak, a legutolsónak, aki könnyűszerrel bejutott az ablakon és megkezdte a zsákok töltését. Ekkor előlépett a detektív és revolverrel szegyezve a meglepett tolvajokra megadásra szólította fel őket. A négy tolvaj Hun György, Zsivkovics Ilja, Simics Ferenc és Richard István foglalkozás nélküli csavargók beismerték, hogy már több, mint tizenötezer dinár értékű lopott gabonát adtak el. A tolvajokat átadták az ügyészségnek.

**Kitélték a rádiót az udvarra.
Leszakított a háromnapos antennát.
Most látszik meg, ki é ti a szakmáját
Nem szakember csinálta az antennát.**

Tehát: Ha zavartalan rádióvételt akar, rádiót csak jönevű régi szaküzletben vegyen...

— **Bratianu Jonel özvegye Károly extrónörökös száműzetéséről.** Bukarestből jelentik: Martin svájci újságíró nemrégén könyvet adott ki, amelyben a háborús miniszterek és államférfiak portréját adta. A könyv egyik fejezete Bratianu Jonel volt román miniszterelnökről szól, azonban nem foglalkozott túl sok elismeréssel az elhunyt román államférfival. Bratianu özvegye most az Independante Român című liberális lapban nyílt levelet tett közzé, amelyben vádasként Martin egyes megállapításaira. Bratianuné határozottan védelmére kel elhunyt férje politikájának és részletesen foglalkozik a budapesti román megszállás kérdésével is. Érdekes, hogy Bratianu Jonelné nyílt levelében részletesen foglalkozik a Károly-kérdéssel is. Cáfolja azt, hogy Bratianu száműzte az országból a volt trónörökösöt és azt állítja, hogy Károly herceget svájci nevelője antionarchista és antimilitarista szellemben nevelte és ez okozta Károly herceg tragédiáját.

— **Áthelyezés.** Szentáról jelentik: A közoktatásügyi miniszter Dimitrijevic Angjelija szentái tanító-nőt és Pajics Dusan obolisevói tanítót saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

— **Menetrendváltás a Szubotica—Horgos—sztarakanizsai vonalon.** A szubotica állomástönkség közli: A vasúti igazgatóság rendelete szerint a 822. számú vonat, amely délelőtt 10 óra 8 perckor indul Szuboticáról és Horgoson keresztül Kanizsáig közlekedett, szeptember 29-ikétől kezdve csak Horgosig fog közlekedni. Sztarakanizsáról ezután 20.34-kor indul a vonat Horgoson keresztül Szuboticára, ahova 22 óra 10 perckor érkezik, míg Szuboticáról 18.55-kor indul Horgoson keresztül Kanizsára és 20.24-kor érkezik oda.

— **Tejgazdasági szövetség alakult Oszijeken.** Noviszadról jelentik: Az oszijekai kereskedelmi kamara nagyteremben vasárnap értekezletet tartottak a tejgazdasági egyesületek és megalakították a tejgazdasági egyesületek exportszövetségét. Csemlik Szeptán volt tartományi gazdasági referens nyitotta meg az értekezletet és ismertette a szövetség célját. Utána Skovics Szeván, a szerb mezőgazdasági szövetkezetek noviszadi igazgatója szólalt fel és kifejtette, hogy a jugoszláviai tejtermékek részére külföldön piacot kell találni. A szövetség elnökevé Csemlik Szeptánt, alelnökévé pedig Skorics Szevánt választották meg.

— **Peltalálták a rádióvekkert.** Berlinből jelentik: Dr. Risztov Lerlini rendőrkapitány, a rendőrség vezérkísérleti állomásának vezetője nagy jelentőségű találmányát lepte meg a rádiószakértőket. A rendőrkapitány egy készüléket konstruált, amelyet minden rádió-

apparátusra fel lehet szerelni. A készülék, amelynek konstrukciója egyszerű, a rádióvekker nevet kapta és jelentősége abban áll, hogy a rádióamatőrök, aki egy vevőállomást hív, automatikusan jelzi az állomás jelentkezését, úgyhogy a hívónak ezután nem kell a keresett állomás jelképezésig a készülék mellett állni. A kép a feltalálót ábrázolja készülékével.

— **Tanítói elbocsátások.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszterium, mint jelentették, nagyobb tanítói elbocsátásokat eszközölt. A bácsmegyei Napló az elbocsátásokat egyrészt már közölte. A közoktatásügyi miniszterium még Sunyics Teréz, Szankovics Tóder, Lázárevics Trpko, Simics Marica, Markovics Darinka, Dimitrijevic Kozma, Bozsović Nedeljko, Deroko Katarina, Arszics Trajko, Mifokovics Milutin, Milojkovic Anica, Gyurics Petar, Szavics Toma, Zelinka Antonija, Bán Jozsef, Stvetilics Josif, Tyorovics Marica, Drencsics Artur, Durs Hedvig, Mateljan Jelka, Domics Iván, Bogovics Hermjina, Popovics Vidák, Alekszandrics Bozsláv, Pannovics Szevotmir, Bozsádarevics Jovana, Velkovics Konstantin, Sztaniszlavjevics Pavle, Radovics Miodrag, Markovics Dusan, Zekovics Zagorka, Andre Lidija, Veszkovics Györgye, Matejev Gligorije, Radovanovics Ivkó, Velicskovics Róza, Ivanovics Velimir, Popovics Prokocije, Milykovics Milován, Drobnjak Zorka, Mamul Nikola, Petrovics Tóder, Szücs Erzsébet tanítókat és tanítókat bocsátotta el. Az elbocsátások, azonkívül több tanítót Boszniából, Hercegovinából és Dalmáciából.

— **Gyermekrontásért nyolcévi fegyház.** A szubotica törvényszéken hétfőn dr. Boski Ivó tanácselnök büntetőtanácsa gyermekrontási bűnperben ítélezte. A per vádlottja Rozenberszki Misko harmincnégy éves szubotica munkás volt, aki ellen az ügyészség két vádat emelt. Az egyik szerint az év augusztus 4-ikén egy ötéstartós kislánnyal szemben erkölcsellen merénylőtt követett el. A másik vád az volt, hogy az év augusztus 7-ikén egy hat éves kislánnyal közérköles elleni büncselekményt követett el. A tárgyalás megkezdésekor dr. Boski elnök az íratokból megállapította, hogy a vádlott hasonló büncselekményért már négyévi fegyházra volt ítélve, amely büntetést ki is töltötte. A vizsálati fogságban lévő vádlott az első büncselekményt beismerte, a másodikat tagadta. A bíróság tanukat hallgatott ki, akik igazolták a vádlott bűnösségét, majd meghallgatta dr. Jeremias Risztov törvényszéki orvos előterjesztését. Az elnök a bizonyítási eljárást befejeztnek nyilvánította. Ezután Gajics Bogdán államügyész, aki a közzévalt képviselte, megtartotta vádbeszédét, amelyben teljes erővel fenntartotta a vádat. Rámutatott arra, hogy ebben az esetben egy megrögzött bűnről van szó, aki veszélyre van a társadalomnak. Drákol szigorú ítéletet kért a vádlottá. Dr. Gjenero Márkó védő azt fejtette, hogy a vádlott nem normális ember, az ilyen hajlamú emberek a fegyház nem segít, miután degeneráltságról, lelki betegségről van szó és az ilyeneknek megfelelő gyógyintézetekben van a helyük. A bíróság ezután meghozta ítéletét, amely szerint a vádlottat hűnségek mondotta ki mindkét büncselekményben és nyolc esztendő fegyházra ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, az elítélt felebezzett.

— **A Vajdaságban elhunyt olasz hadifoglyok tetemeinek elszállítása.** Noviszadról jelentik: Bruzone D. Roberto, a beogradi olasz kolónia lelkésze a beogradi olasz követség megbízásából most sorban felkeresi a vajdasági katonai temetőket, ahol a világháború alatt hadifogságba jutott és meghalt olasz katonák el vannak temetve és intézkedik, hogy az olasz katonák holttestét a Beogradban létesített olasz központi temetőbe átszállítsák. Bruzone Roberto lelkész kedden felkereste dr. Boyota Branyiszlav polgármestert, aki intézkedett, hogy a noviszadi katonai temetőben eltemetett olasz katonák holttestét kiadják az olasz lelkésznek, aki azokat egy háfőtszállító autón Beogradba továbbította. Kedden hat olasz koporsót szállítottak át Beogradba, de Noviszadon még további harminc olasz hadifogly holttestét keresik. Bruzone lelkész Noviszadról Petrovaradinra megy, onnan pedig Szárapazovára.

— **Halóos autószerencsétlenség Temesvárott.** Temesvárról jelentik: Borzalmas autószerencsétlenség történt hétfőn délelőtt Temesvárott. Mannheim Imre tizenégy éves gimnazista osztálytársával, Transfil Virgillel együtt iskolából jövet megkérte ismerősét, Simon Sándor sofőrt, hogy vigye őket autósárára. A sofőr, aki régt ismerőse volt a Mannheim-családnak, vállalkozott az utra és megengedte, hogy a fiatal gimnazista, aki értett az autóvezetéshez, a volán mellé üljön. Az autó nagy sebességgel száguldott, amikor hirtelen parasztszeker jött vele szemben. Simon Sándor sofőr sietve a kormánykerékhez kapott, hogy megmentse a helyzetét, azonban a hirtelen kanyarodó következtében az autó felborult és maga alá temette utasait. A két gimnazista súlyosan megsebesült, a sofőr meghalt.

— **Rendőraktyákkal kutattak fel egy ékszerlovajt Szkopljében.** Szkopljéből jelentik: Hétfőre virradó éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Popovics Dragoljónak, a Francia-Szerb bank szkopljeli igazgatójának lakásába, feltörték a hálószoba egyik szekrényét és magukkal vitték az ott őrzött ékszerkaszettát, amelyben többek között egy rendkívül nagyértékű briliáns nyakék is volt. Az igazgató és felesége, akik csak hajnal tájban tértek haza egy estélyről, hétfőn délelőtt fedezték fel a lopást és nyomban jelentést tettek róla a csendőrségnek. A csendőrök rendőraktyákkal nyomoztak a tettes után. Az egyik rendőraktya egyenesen Ilic Vladimír munkanélküli péksegéd lakására vitte a csendőröket. A kutya ráugrott a péksegédre és alig lehetett lecsendesíteni. A csendőrök vállatára fogták Ilicet, aki rövid tagadás után megtört és előadta az ékszeres kasztát, amelynek tartalma hiány nélkül meg volt. Ilic Vladimírt letartóztatták.

— **Érzéstelenítés görülkkel és jazzal.** Newyorkból jelentik: Egy newyorki fogorvosí rendelőintézet vezetője feltalálta a legújabb érzéstelenítési módszert. Jobb mint az injekció, jobb mint a fogasztás, csak sokba kerül. A legújabb érzéstelenítés eszközei: egy négytagú jazzband és tiztagú görlesapat. Hatalmas teremben kezelik a pacienseket. Tükör van minden fogorvosí szék előtt. Miközben az orvos a fogat furja, p'ombálja, reszeli, vagy huzza, a paciens benéz a tükrőbe és látja a hátagótt tancoló leengeöltözött görülket, hallgatja a négytagú jazzband legújabb táncslágerjeit. Egyszerre tizenöt-husz beteg kezelnek a fogorvosok az óriási teremben és közben szüntelenül szól a jazz és táncolnak az érzéstelenítő görülk. A dob ütőbörgője és szakszofón visítása elnyomja a betegek hörgését és jajgatását. De a legtöbben nem is hörgőznek és jajgatnak, amíg az orvos a fogukat furja, mert figyelmüket teljesen elvonja az érdekes látvány. Egy foghuzás vagy más kezelés körülbelül háromszor annyiba kerül ebben a műteremben, mint másutt, de azért a rendelő mindig zsufolva van. A newyorki fogorvosok tiltakoznak a súlyos konkurencia ellen és arra akarják kérni a polgármestert, hogy tiltsa be ezeket a foghuzó revütket.

— **Házakat döntött le a vihar Szerbiában.** Kraljevórol jelentik: Keddre virradó éjjel hatalmas vihar vonta el a város és környéke felett. A szél ereje olyan nagy volt, hogy hatalmas fákat csavart ki tövestől. Szlatina és Zablatya községekben az orkán több házat rombadöntött. Zablatyen a lekvárfőzők kunyhóit is összerombolta a vihar, amely a jelentékeny anyagi károkon kívül emberáldozatot is követelt. Az egyik rombadöntött ház alól összeronsolt testtel, holtan huztak ki egy hatvanéves öregembert.

— **Szlovák dalegylet vendégszereplése Jugoszláviában.** Noviszadról jelentik: Október elején a szlovák tanítók dalegylete vendégszereplési körútra jön Jugoszláviába. Október 12-ikén Noviszadon, 13-ikén Petrovácon, 14-ikén Szlara-Pazován, 15-ikén Beogradban, 16-ikén Kragujevácon, 17-ikén Szarajevóban, 19-ikén Dubrovnikban, 21-ikén Szplitben, 22-ikén Zagrebban, 23-ikén Ljubliában és 24-ikén Mariborban tart hangversenyt a dalárda. A szlovák tanítók dalárdája a legjobb szlovák dalegylet, amely Ruppeld Miklós pozsonyi zenekonzervatóriumi tanár vezetése alatt áll. Jugoszláviai körúta után Amerikába megy a dalárda, ahol több városban fog hangversenyezni. A dalárdával Jugoszláviába jön dr. Skultéi József, a szlovák Matica elnöke is. A jugoszláviai szlovákok nagy előkészületeket tesznek a szlovák dalárda fogadására és dr. Bujik Janko noviszadi ügyvéd vezetése alatt bizottság alakult, amely az ünnepélyes fogadtatást előkészíti.

RUFF-CACAO
kellemes ízű és tápláló

— Az élelmiszerek ellenőrzésére bizottság alakult a kulai járásban. Vrbászról jelentik: A bácskai tartományi főispán rendelete értelmében Kulai bizottság alakult, amelynek az a feladata, hogy időről-időre ellenőrizze és szabályozza az élelmiszerek árát a kulai járás községeiben. A napi élelmiszerek árát ez a bizottság fogja megállapítani, a vendéglői és kávéházi árakról a tulajdonosok kötelesek hétről-hétre listát benyújtani a bizottságnak jóváhagyás végett.

— Nyomora és betegsége miatt felakasztotta magát egy szuboticei napszámos. Hétfőn este értesítették a szuboticei mentőket és a rendőrséget, hogy a negyedik kör, Csutna uca 4. szám alatti házban felakasztotta magát Basics-Palkovics István hatvanhároméves napszámos. Basics-Palkovics István régebbi idő óta betegkedett és emiatt dolgozni sem tudott. Az idős embert és feleségét felnőtt gyermekeik segítették, de így is nélkülözések között éltek. A betegség és a nyomor végképpen elkeserítették Basics-Palkovics Istvánt, aki hétfőn délután felment a padlásra és ott felakasztotta magát. Tettét jóval később vették csak észre, levágták a kötélről, élesztgetni próbálták, de eredménytelenül. A rendőrorvos csak a beállt halált állapította meg. Miután az öngyilkosság kétségkívül beigazolódott, a temetésre megadták az engedélyt.

Olesőbb lett az élősértés!
 Olesőbb lett a ser éshus, zsír, zsirszalonna és hajt

fő- és fióküzleteiben

— A jugoszláv dohánytermelés. A jugoszláv dohánytermelés helyzete kielégítő. Boszniában és Hercegovinában a dohánytermés kedvező, hasonló a helyzet Délserbiában, főleg Macedoniában. A dohányszedés már megkezdődött és az egyedárúsítási vezérigazgatóság 12—13 millió kiló dohánytermésre számolt.

Hétfőn este a Városi Moziban az utolsó előadáson elveszett két betétkönyv, egyik 2621. számú Gradska Stedionica Subotica, a másik 17,857 számú Union Bank Subotica. Mivel az összegek kifizetése le lett tiltva a bankoknál, kérjük a becses megtalálót, a könyvecskéket megfelelő honorárium ellenében a kiadóba vagy az Union Bankba leadni.

— A petrovaradini tüzoltóparancsnok jubileuma. Noviszadról jelentik: Böhm Vilmos, a petrovaradini önkéntes tüzoltóegyesület parancsnoka vasárnap ünnepelte működésének negyvenéves jubileumát. Böhm Vilmost a tüzoltóság meleg ünneplésben részesítette és a legénység értékes zúst serleget, a választmány pedig díszoklevelet adott emlékül a jubilánsnak, aki ezután vendégül látta a tüzoltótestület tagjait.

Szülők és diákok figyelmébe! Saját érdekben olvassa el a Vig könyvkereskedés mai hirdetését.

— Késelés önvédelemről. Noviszadról jelentik: Terényi József novakanzsai lakost a kikindai ügyészség emberölés kísérletével vádolta, mert Novakanzsán 1927 február 26-ikán Juhász Józsefet kétszer megszurta és súlyos sebesüléseket okozott. A késelés Juhász József esküvőjén történt, amelyen Juhász annyira berugott, hogy minden ok nélkül megtámadta Terényit, aki önvédelemből használta a kést. A kikindai törvényszék és kedden a noviszadi felebbviteli bíróság is felmentette Terényit, mert az önvédelmet beigazoltak látták.

25% -ot megtakarít, ha szőrmeszukségletét már most a főszezon előtt beszerzi

Spitzer Lajos szüics szőrmenagyáruházában

Subotica, Sokolska ul.

— Kis Szent Teréz-ünnepség a Szent György-templomban. Egy nemeslelkű szuboticei urinő, mint megírtuk, a Szent György-templomban felállította Kis Szent Teréz szobrát, amelyet díszes ünnepségek keretében szerdán szentelnek fel. A szoborszentelési ünnepséggel egybekötött Kis Szent Teréz-ájtatosság szerdán este hat órakor kezdődik a Szent György-templomban. A szoborszentelési ünnepség programja a következő: 1. Veni Sancte. 2. Bunyevác szent beszéd. 3. Magyar szent beszéd. 4. A szobor megáldása. 5. Latin litánia. 6. Szent Teréz ének bunyevác nyelven. 7. Szent Teréz ének magyar nyelven. 8. Tantum ergo — genitori. Az ájtatosságot az új szobor előtt tartják meg. A szentbeszédeket P. Gellért szombori karmelita atya fogja mondani.

— Halálos szerencsétlenség az országon. Becskerekéről jelentik: Mijatov Milos melencei gazdálkodó tizenegyéves Zsiva nevű fia édesapja földjéről kukoricát szállított. Utközben egyik ló megriadt és megriasztotta a kocsit elé fogott másik két lovat is, amelyek magukkal ragadták a kocsit. A kisló a kocsit alá esett és egyik kerék áthaladt a feijén és összelapított. Mijatov Zsiva pár pernyi szenvedés után az országon meghalt.

— Az amerikai acélkirályt is kihallgatták a Shearer-ügyben. Newyorkból jelentik: A Shearer-ügyben megindult szénátusi vizsgálat folyamán kihallgatták Charles Schwabot, a Pöfheben acélművek elnökét, aki azt vallotta, hogy vállalata Shearert, mint megfigyelőt és tudósítót alkalmazta Genfben, de jelentésének nem tulajdonítottak különösebb értéket. Mikor a bizottság követelte, hogy Schwab nevezze meg azt az igazgatótársát, aki Shearert alkalmazta, heves szóváltás támadt Schwab és Robinson szenátor között. Mind a ketten tiltakoztak a másik fél állítólagos leckéztető hangja ellen, végül Schwab bevallotta, hogy Shearert a vállalat alelnöke nevezte ki.

Urada mi kihizott hájat és zsirszalonnát

üzleteiben vásárolhat

— A vajdasági műkertészek noviszadi kiállítása. Noviszadról jelentik: A vajdasági műkertészek egyesülete vasárnap délelőtt tíz órára hirdetett kiállítását nem, mint eredetileg hirdette, a sétateréren levő kertészthonban tartják meg, hanem a beltéri katolikus kör nagytermében. Forster Géza nyugalmazott noviszadi városi tanácsnok és ismert amatőr műkertész egymaga 180 féle Dhalia-fajtát állított ki és általában annyi kiállító jelentkezett, hogy a kertészthonon nem volt elég a kiállítók befogadására.

Osziók szab. kir. város takarékpénztára a több oldalról hozzáérkező kérdésközpontokra a következőkben közli a takarékszervezetek befizetésének módját: Aki a fenti intézetnél takarékszervezetek akar elhelyezni, közzöle az intézet vezetőségével személyesen vagy írásban nevét, pontos címét, valamint azt is, hogy hány üzletrészt akar jegyezni. A bejelentés alapján az osziéki Városi Takarékpénztár a jelentkezőknek megfelelő mennyiségű befizetési lapot bocsát rendelkezésre. Az első részlet befizetése után megküldjük a betétkönyvecskét, amelyet azonban nem kell minden befizetés alkalmával nekünk beküldeni a befizetések beírása végett, hanem elegendő a betétkönyvecskéket évenként egyszer hozzáküldetni. Végül figyelmeztetjük az üzletrészek tulajdonosait, hogy a postai befizetési lapokat legyenek szivesek megőrizni, mert ezek szolgálnak a befizetés igazolásánál.

— Másfélévi börtön betörési kísérletért. Noviszadról jelentik: Kacsanzszi Dusán csurogi cipészsegéd behatolt Vezár Anka kiszűcsi asszony lakásába, de mielőtt bármit magához vehetett volna, a lakás tulajdonosa észrevette a barátságatlan látogatót, fellárta a szomszédokat és Kacsanzszi elfogták. A cipészsegéd a fogházban felvágta ereit, de tettét észrevették és megmentették az életnek. Hétfőn tárgyalta ügyét a noviszadi törvényszék és Kacsanzszi Dusánt börtön kísérletért másfél évi börtönre ítélték.

A reumatizmus leüzdése ellen alakult nemzetközi bizottság nemrég tette közzé az egyes országokban összegyűjtött terjedelmes statisztikai anyagot. Ezekből a számadatokból kitémük, hogy a reumatizmus minden országban évenként sokkal nagyobb pénz- és emberáldozatot követel, mint például a tuberkulózis. Angliában az összes halálozások egy nyolcadrésze reumatikus megbetegedésekre vezethető vissza. Az angol betegpénztárak kimutatása szerint 90,000 megvizsgált példans közül 2500 reumatikus volt. A reumatizmus elleni nemzetközi bizottság legutóbbi kongresszusán tehát joggal mutattak rá arra, hogy a reumás megbetegedések számát könnyen lehetne csökkenteni, ha az emberek saját testükre épolv gondot fordítanak, mint például autójukra és a betegség első tünetekének észlelésénél rögtön elővigyázati rendszabályokhoz nyulnának. Az orvosai tekintélyek nyilatkozata szerint igen gyakran elerosó a Pyramidon a haj elterjedésének megakadályozására, sőt a már előhaladottabb reumatikus megbetegedések gyógyítására is.

— Betörések Apatinban. Apatinból jelentik: Az elmúlt éjszaka két helyen törték be Apatinban. Walter Ferenc kereskedőnél bevették az ablakot és behatoltak az üzletbe, de csak pár dinárt találtak a pénztárban. Háhn József mészáros üzletét is feltörték és itt élelmiszert loptak. A nyomozás megindult.

— Tolvaj munkás. Vrbászról jelentik: A csendőrség letartóztatta Jukin Iván orosz emigráns cukorgyári munkást, aki a gyár műhelyéből értékes szerszámokat és gépkatrészeket lopott el. Jukinnál megtalálták a lopott holmi egyrészt.

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv szénbányák július havi termelése. Júliusban Szlovéniában 190.517 tonna szenet termeltek a tavaly júliusban termelt 146.216 tonnával szemben. Ez év első hét hónapjában 1.287.125 tonnát tett ki a termelés a tavalyi 1.032.640 tonnát kitevő termeléssel szemben.

Uj devizasabályzatok Jugoszláviában az exportőrök és importőrök számára. A pénzügyminiszterium legújabb keleti rendeletében megengedte, hogy azok az exportőrök, akik egyuttal importőrök is, a kivitt árak fejében kapott devizák kétharmadrészét a behozott árak kifizetésére felhasználhatják, feltéve, hogy ezt a körülményt eredeti számlákkal és vámdeklarációkkal igazolják. Ennek a keresztülviteléhez nem kell külön pénzügyminisztériumi engedély. Hasonlóképpen azok az exportőrök, akik egyuttal importőrök is, minden további engedély nélkül a kivitt árúért kapott devizák kétharmadrészét más valutákban vásárolt árak behozatalára használhatják fel. Az átcserelés egyik valutánmról a másikra, azonban csak erre jogosított bankoknál történhetik.

Két karnak Szentán és Sztarakan'zsán a nemesített búzából? Szentáról jelentik: A földművelésügyi minisztérium egy vagon nemesített búzát juttat a szentai járási és sztarakanzsai gazdálkodóknak. A kiviezett három tagu bizottság Lalic Miladin, Vuics Szávó, Szlávnics Miodrag, Staics Stevan, Preradov Bogdán, Taticcs Sztjevan, Birclin Uros, Birclin Mitó,

Vásároljon

hol uradalmi hízó t prima márhahust kaphat

Branovaeski Stevan, Urkobrad Rádó, Vukov Vládó szentai és Tyuresics Jóvó, Grubics Nikola, Tyuresics Mitó, Bogosavljevics Gyorgye, Oklobesija Spiró, Kovicza Gyukán, Tamás Sztankó, Teslics Mile, Zsviojevics Petár, Sztjojanovics Vazul, Ugarak Milán sztarakanzsai gazdálkodók között osztotta ki a nemesített vetőmagot.

Árlejtések. A szuboticei vasutigazgatóság szeptember 25-ikén 1500 kiló denaturált szesz és 1200 kiló nyers karbolsav, szeptember 26-ikén 160 köbméter tűzifa és szeptember 27-ikén 450 köbméter tört kő beszerzésére nyilvános árlejtést tart.

Jugoszláviában új textilgyár létesül. Heinrich Dergmann és Co csehszlovák textilgyár Celjében új textilgyárat létesít. A hatóságok bejárás már megtörtént és az építkezést már meg is kezdték.

Szanálták a szplíti Jugoszláv Iparbankot. A szplíti Jugoszláv Iparbankot tavaly öt millió dináros alap-tőkéje mellett 24 millió dináros veszteség érte es ennek következtében felszámolni készült. A bankot most szanálták és az újból felvette tevékenységét.

A noviszadi festékkereskedők fekete listája. Noviszadról jelentik: A noviszadi festékkereskedők vasárnap délután Popov Milán noviszadi festékkereskedő elnökletével ülést tartottak, amelyen Flesch Lipót festékkereskedő volt az előadó. A festékkereskedők egyhangulag elhatározták, hogy tekintettel különösen a lakkiestékek 8—10 százalékos, nemkülönben a belső kenderárak 2—2.5 dináros megdrágulására és arra a körülményre, hogy a kartelben levő gyárak a legfontosabb festékkárakat ezental csak készpénzfizetés mellett szállítják a kereskedőknek, a noviszadi kereskedők is e kartelcikkeknél megszüntetnek minden kiuttelezést és a kartelcikkeket ezental csak készpénzért és a következő árakért árúsitják: Egy kiló kence 19 dinár, fehér kence 21 dinár, kőmi envy 18 dinár, transzparens envy 17 dinár, kaolin 1 dinár, budai föld 1 dinár, cinkiehér 17 dinár és litofoin 12 dinár. Az összes noviszadi festékkereskedők kötelezik magukat ltrság terh mellett arra, hogy ezeket a cikkeket csak készpénz ellenében adnak el. Egyten kimondották a kereskedők, hogy jegyzéket vezetnek azokról az iparosokról, akik tartozásaikat egyes kereskedőknél nem fizették meg és ilyeneknek más kereskedők csak abban az esetben engedélyezhetnek hiteleket, ha az illető iparosok régebbi tartozásaikat teljes egészükben kiegyenlítették.

SPORT

Szubotica is pályázik az országos birkozóbajnokság megrendezésére

Élénk őszi programja van a jugoszláv birkozó sportnak

A mindinkább újraéledő Jugoszláv birkozósport, amely különösen Zagrebban, Ljubljánban, Mariborban, Szomborban és Szuboticán tör előre, az idén igen gazdag program előtt áll, mely a vajdasági birkozókat is nagy feladat elé állítja.

A Jugoszláv Nehézsúlyú Szövetség október 26. és 27-ikén honpoltja le az országos bajnokságokat. A verseny színhelyét még nem jelölték ki véglegesen, mert Zagreb, Ljubljana és Szubotica között kell választani.

November elején az európai hírű bécsi Hakoah birkozó jönnek Jugoszláv turára és november 2-ikán Zagrebban szerepelnek a kitűnő bécsi birkozók. A bécsi Hakoah-val a szuboticeiak is tárgyalásokat folytatnak és Szuboticán valószínűleg november 4-ikén vagy 5-én egy Szubotica—Szombor kombinált együttes ellen fog-nak szerepelni a bécsiek.

Ezt az érdekes nemzetközi versenyt követi a zagrebi Herkules mindinkább fejlődő együttesének vajdasági bemutatkozása (november 8), míg november 17-én megrendezik Szuboticán a „Goldstein Pál” emlékversenyt, melyre ezidén néhány külföldi jónévű birkozót is meghívott a rendező egyesület.

Ilyen nivós program mellett minden remény megvan arra, hogy nálunk is meg fogják kedvelni a nyugati és északi államok egyik kedvence sportját.

VINKOVCI

Oszijek válogatott—Vinkovci válogatott 6:2 (4:1)

Városközi mérkőzés. Bíró: Avramovics (Vukovár). A két város válogatott csapatának találkozására Vinkovcin nagyszámú közönség gyűlt össze a Cibaliapályán. Az oszjeki válogatott a Gradjanszki játékosai nélkül állott ki, akik ezen a napon Noviszadon játszottak a Makkabi ellen. Oszijek város válogatottja a következő felállításban játszott: Konrad (Szlávija) — Feld (Hajduk), Opravics (Hajduk) — Stejerer (Hajduk), Fundelics (Szlávija), Lechner (Szlávija) — Pichler (Hajduk), Bartovszki (Hajduk), Szivek (Hajduk), Dragovics (Szlávija), Andusics (Szlávija). A vinkovci csapatban hét Cibali-játékos és négy Sioga-játékos szerepelt.

A mérkőzés mindvégig szép és élvezetes volt. Oszijek válogatott csapatán nem látszott meg, hogy hiányoznak a Gradjanszki játékosai. Az együttes egységes volt és ezzel a felállítással komoly ellenfele bármely város válogatottjának. A mérkőzés egyetlen szépségihibája Pichler (Oszijek) sérülése volt. A teltséges játékos homloka egy összecsapás alkalmával teljesen felrepedt, úgyhogy orvosi beavatkozásra volt szükség. A helyébe beálló Koszics (Szlávija) már nem volt olyan jó, mind elődje, de mindvégig nagy lelkesedéssel játszott. A vezető gólt Dragovics éri el, amit azonban Cseh (Vinkovci) csakhamar kiegyenlít. A további küzdelemben Szivek, Bartovszki, Dragovics még három góllal terhelik meg Vinkovci hálóját. A második félidőben mindenki Vinkovci letörését várja, helyett szívesen támadnak és a balösszekötőjük révén gólt érnek el. Utána erős oszjeki fölény, amelyből Andusics és Szivek gólt lőnek. Az oszjeki csapat legjobb része a csatársor volt, a hétvédek szűrőjén játszottak. Konrad a kapuban biztosan látta el feladatát. A vinkovci csapat legjobb része a közvetlen védelem, valamint a belső trió volt. Avramovics bíró pártatlanul vezette le a mérkőzést.

SZTARIBECSEJ

Radnicski 1B—Szoko 1B 3:1 (2:1). Bíró: Kurkicski.

BÁCSKOPALÁNKA

Szlovacski (Petrovci)—Szloga (Paldnka) 2:0 (1:0). II. osztályu bajnokság.

PETROVARADIN

Petrovaradini Gradjanszki—PAK (Noviszad) 3:1 (3:0).

BAJNOK

Bajmoki AC—Bezddni SC 6:0 (4:0). II. osztályu bajnoki mérkőzés, bíró Spanyol. A Bajmoki AC Páris-förrel megerősödött együttese lelépte a gongve bezddni csapatot. Góllövők Holchacker (3), Gulics (2) és Kander.

A SzAND Oszijeken. A SzAND első csapata vasárnap, szeptember 29-ikén Oszijeken vendégszerepelt. A SzAND a Gradjanszki-val mérkőzik Oszijeken, ahol szereplését nagy érdeklődés előzi meg.

Prága—Szubotica. A SzAND—ZsAK vasárnapi bajnoki mérkőzés 7-ik percében esett a SzAND első gólya. Amikor a szemfüles Gabrics Inotay ivelt beadásába belerohant és a hálóba felelte a labdát. Mijatovics, a vasutasok lelkes halfia, látva a veszélyt, kétségbeesetten a labda után vetezte magát. Az önfeláldozás már nem használt. Mijatovics csak a hálóban érte utól a labdát. Mijatovics lendülete azonban olyan erős volt, hogy kénytelen volt megkapaszkodni, nehogy elessen. A kapaszkodás sikerült — annyira, hogy a háló megrántásától ripsz-ropsz összedült a sok vihart látott kapu.

Tíz pere mulva felállították a rombadőlt kapufákat és a játékot tovább folytatták. A mérkőzés közönsége persze jót mulatott a nem mindennapos intermezzón, amelyre a mindig jókedélyű drukkerek már csináltak is egy jól sikerült szójátékot.

Vasárnap este az egyik sportkavéházban jöttek össze a sportolók, akik közül az egyik a következő találos kérdést adja fel a társaságnak:

— Mi különbség van Prága és Szubotica között?

Sokan beneveztek a rejtély megfejtésére, de senki sem találta el a választ. Végül is a kérdező maga adta meg a felvilágosítást:

— Prágában fejták lejtárszani a kapudöntőt, Szuboticán pedig már lejátszották a kapudöntőt.

CSURUG

Moll Szoko—Csurogi Sport Club 4:3 (2:2). A csuszos pálya miatt egyik fél sem tudott szép játékot produkálni, a játék erős iramu és heves volt, amelyen a rutinizottabb csapat győzött.

MOL

Moll Szoko—Beodral Hajduk 6:0 (1:0). A Szoko nagy fölényrel és könnyen verte ellenfelét bár az első gólt csak az első félidő 43. percében tudta Maeszkási II. révén elérni. Szünet után a Szoko erős iramot diktált. A 13. Maeszkási, a 22. percben Joka, a 25. percben Maeszkási, a 38. percben Bartók, a 44. percben pedig Szotirovics lőttek gólokat. A Szoko minden embere jól játszott.

APATIN

Tri Zvezde—Szombori TK 5:2 (2:2). Barátságos. Gyönyörű szép időben, nagyszámú közönség előtt játszott a két csapat. A mérkőzés igen szép, nivós játékot hozott. A játék az egész idő alatt nyílt volt. Az apatini csapat a győzelmet jobb csatársorának köszönheti. Mindkét csapat kapusa kitűnően védett. A vezetőgólt az apatintak szerzik meg Kromer közeli lövéséből már a tizedik percben. Pár percre rá azonban Szombor Ivankovics révén egyenlít. Ezután husz percnyi mezőnyjáték következik, majd Zimmermann lefektetéséből Czár szép lövéssel ismét megszerzi Apatinnak a vezetést. A kiegyenlítés azonban most sem késik, mert Bergmann lövése védhetetlenül jut a hálóba. A második félidő elején Szombor nyomasztó fölényben van, de Milanovics mindent véd. Ezután az apatini halisor felülkerekedik és frontadobott csatársora, három remek gólt ér el Kromer, Czár és Buschbacher révén és így megérdemelten nyeri a küzdelmet. Orszies nagyon jól bíraskodott.

Másodfokon is jóváhagyták Mayer és Odanovics büntetését. Ismeretes, hogy a szuboticeai alszövetség fegyelmi bizottsága szigorúan megbüntette a szombori Sport Klub két játékosát, Mayer és Odanovicsot, akik a vizsgálat eredménye szerint előidőzői voltak annak, hogy a Sport—Szoko barátságos mérkőzés botrányba fulladt. Mayer kétévi játéktalálommal sújtották, Odanovicsot pedig egy évre tiltották el a játéktól. A Szombori Sport mindkét játékos büntetése ellen felebezést nyújtott be, amelyet hétfő esti ülésen tárgyalt az alszövetség igazgatósága. A felebezést az igazgatóságnak elutasította és változatlanul jóváhagyta mindkét játékos büntetését. Mayer azóta — mint megirtuk — örökre eltűnt a játéktól a fegyelmi bizottság.

Magyarország—Spanyolország 8:0. Barcelonából jelentik: A Montjuich-tóban hétfőn kezdődött meg a magyar-spanyol uszómérkőzés. Az első nap valamennyi mérkőzésében a magyarok győztek. Részletes eredmények: 100 m. hátuszás: 1. Mártonffy 1 p. 168 mp. 4×50 m. vegyes staféta: 1. Magyarország (Mártonffy, Gáborfiy, Homonnai II., Mészöly) 2 p. 152 mp. 2. Spanyolország 2 p. 29.5 mp. 5×50 m. gyorsúzó staféta: 1. Magyarország (Keszéri I., Vannie I., Halassy, Gáborfiy, Mészöly) 2 p. 25 mp. 2. Spanyolország 2 p. 33 mp. Az uszósámok után következett a vízipólómérkőzés a helga Delahaye bíraskodása mellett. A komplett felállításban játszó magyar csapat iskolajátékkal 8:0 arányban győzött.

A Dulcis megvívta a beceji Szoko ellen elvesztett mérkőzést. Az elmúlt vasárnap Sztaribecsejen játszották le a Szoko—Dulcis elsőosztályu bajnoki mérkőzést, amelyet — mint ismeretes — a Szoko nyert meg heves küzdelem után 1:0 arányban. A Dulcis most óvást adott be az elvesztett mérkőzés ellen az alszövetséghez. A vbárszi csapat óvásában arra hivatkozik, hogy a mérkőzés alatt egy játékosát baleset érte és ennél az alkalomnál a beceji közönség borohant a pályára úgy, hogy a rendet csak nagy erőfeszítéssel lehetett helyreállítani. A megfélemlített vbárszi csapat

pat a közönség terrorja alatt volt kénytelen a játékot tovább folytatni — mondja az óvás — és ilyen körülmények között a Dulcis nem fejtette ki teljes tudását a mérkőzésen. Az óvás ezenkívül azt állítja, hogy Szegedinszki bíró a II. félidő 30-ik percében lefújta a mérkőzést, ami azonban alig valószínű, mert erről a bíró nem tesz említést jelentésében és a mérkőzésről megjelent tudósításokban sincs nyoma a játékidő megrövidítésének. A Dulcis a mérkőzés megsemmisítését és újrajátszását kéri óvásában, amelyet az alszövetség intézközöttésége a legközelebbi ülésén fog tárgyalni.

A sztaribecseji lövetség. Sztaribecsejen vasárnap délután tartották meg a lövetség nagy érdeklődés mellett. A verseny részletes eredményei a következők: I. Földmives verseny: 1. Botka István Napsugár nevű lova, 2. Horvácki Rajkó Fáklya nevű lova, 3. Kékics Joca Basa nevű lova lett. II. Félverték verseny: 1. Szonomár László Csavargó nevű lova, 2. a karagorgyevói állami mén-telep Od Doboje Mujó nevű lova, 3. a karagorgyevói állami mén-telep Intrigant nevű lova lett. III. Átalános verseny: 1. a karagorgyevói mén-telep Ibar nevű lova, 2. dr. Dungyverszki Gedeon Romeo nevű lova, 3. Radojicsics Dusán ezredes Mimi nevű lova IV. Kétyesek verseny: 1. Szonomár László Szobor nevű lova, 2. dr. Dungyverszki Gedeon Orlov nevű lova, 3. Söla Veszolín Hahó nevű lova, 4. Varga Ferenc Lepke nevű lova. V. Amatőrök gátversenye. 1. Szonomár László Fekelt nevű lova (lovagolta Ginder), 2. Ifjabb Gerber-Nándor Fényes nevű lova (lovagolta Marinkó), 3. Kékics Paja Iulesa nevű lova (lovagolta Kékics). VI. Kétyesek földmives verseny: 1. Hadnagyev Nesztor (Lola, Nóra), 2. Kapás Péter (Vilma, Kincses), 3. Dzsugurszki Ljubó (Furi, Zorka), 4. Milovanov Novák (Tizes, Szela). Hadnagyev Nesztor győzelmét társal arra való hivatkozással, hogy Nóra nevű lova téllvér, megóvták.

FILM

Nina Petrovna

A Lifka-Mozi új filmje

Az Igazi nagy szerelm kedvéért érdemes-e feláldozni az anyagi jólétet, a fényt és pompát? Ez a kérdés nem egy regényt, szindarabot és filmet foglalkoztatott már és a színpadnak és irodalomnak alig van gyakoribban feldolgozott témája a szerelem és nyomor tragikus összekötésénél. A felelet lehet más és más, de mindig visszatér az örök refrain: a szegénység és nyomorúság megrontja a legszenvedélyesebb csókok ízét is.

A Nina Petrovna, a Lifka-mozi esütörtöktől kezdve vetítésre kerülő új filmje is ezt a témát dolgozza fel, még pedig kitűnően, újszerű formában és drámai lendülettel. Nina Petrovna egy dicszardag orosz ezredes kedvese megismerkedik egy fiatal gárda-zászlóossal és szerelemre lobban iránta. A fiatal tiszt kedvéért elhagyja az ezredet, lemond a selyemről, gazdagságról és ragyogó, nagyvilági életéről és átköltözik egy szegényes kis lakásba, ahol csak szerelmének él. A boldogság derűs napsütésébe csak az anyagi gondok felhő vet árnyékot és amikor a zászlós tudatára ébred annak, hogy a nő lemond érte mindenről, szenvedélyes szerelmének szavára halgatva mindenáron pénzt akar szerezni kedvese számára. A tiszt kaszinóban kártyázik és amikor veszít, hamis játékhoz folyamodik. Az ezredes azonban észreveszi a csalást és kényeszeríti a zászlóst, hogy írásban ismerje el, hogy hamisan kártyázott. Ezt az írást aztán megmutatja Nina Petrovna és az ő kezébe teszi le a fiu sorsát. A nő, hogy megmentsé szerelmét, megígéri, hogy visszatér az ezredeshez, mire az visszaadja a kompromittáló írást a zászlósának. Nina Petrovna fájo szívvel cinikus hangot erőltet magára és szakít a zászlóossal, az ezredes azonban a palotában már csak holtan találja meg a nőt, aki megmérgezte magát.

Ezt a mesét Erich Pommer és Hans Schwarz, az Ufa-filmgyár két kitűnő rendezője nagyszerű filmmé dolgozta fel. A Nina Petrovna a legmondosabban rendezett Spielfilmek sorában is előkelő helyet foglal el. A tiszta, szép és artisztikus felvételek és a pazar kiállítás nem elégíti ki a rendezőket, hanem a dolgok mélyére hatolnak minden jelenethen és igen kevés felirattal egyszerűen fejeznek ki mindent képekkel. Ahogy a felvevőgép forgatásával egy lakás minden szobáját vagy egy nagy helyiséget minden sarkát megszakítás nélkül megmutatják, az a filmtéchnika legelőkeltebb eredménye és nem éjtenek el egyetlen lehetőséget sem, kihalaszálják a legfinomabb nüanszokat is, ha a hatás fokozásáról van szó.

A film szereplői is igen szerencsésen vannak összeválogatva. A címszerepet Brigitta Helm játssza és művészi kvalitásainak legzésebb skáláját szólaltatja meg. Fejedelmi megjelenése, érzéki szépsége és eleganciája rendkívül szerencsésen egészíti ki elmélyedő színészi munkáját és kifejező erejét. Mellette Harry Hard, Warrick Ward és más jó német filmszínészek, részesei a sikernek, amely bizonyosan megérdemelten nagy lesz Szuboticán is.

Molnár & Moser-
féle világhírű

Eau de Cologne-

Russe
Chipse
L'originminden gyógytárban, drogériában és illatszertárban
kapható. Főlerakat: **Herczl-drogéria, Sub-tica**

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Irtá: Baedeker

Egy olvasóm arra kér, érvényesítsem befolyásomat (!) a *Bácsme gyei Naplónál*, hogy az egyre gyakrabban ismétlődő balesetek, szerencsétlenségek és egyéb borzalmas katasztrófák hírére ne közölje oly szenzációs és riasztó formában mint azt tenni szokta. Amint e levelezőm írja, ezek a riportok őt is kelletnél jobban izgatják, az anyósát pedig — e derék jó lelket! — minden istenadta reggel valóságos beteggé teszik, s csak azért nem döntik ágyba, mert még ott fekszik, mikor a lapot olvassa.

Az olyan olvasó, aki az anyósa egészségéért ennyire aggódik, valóban minden kiméltre méltó. Mégis, abban az irányban, amelyben óhatja, nem állhatok szolgálatára. A közönség az efféle szenzációkért el, sőt lehet mondani: él-hal, míg az olyan előfizető s az olyan anyós, akikkel a hozzánk érkezett levélben ismerkedtünk meg, még a nem most először idézett fehér hollónál is ritkábban jelentkező természeti tűnény. Vajjon mit szólna a normál-olvasó, ha az újságja a perhorreszkált szerencsétlenségekről hallgatna s csak örvendetes eseményekről, házasságokról (amelyek kezdetben mindig örvendetesek), négyzeti gyűlésekről, műkedvelő előadásokról és bankmérlegekről hozna tudósítást?

Képzeli-e el, mint itélna a nyájas olvasó, ha a *B. Napló* egy vasuti katasztrófáról pl. így számolna be:

— Pricessfalu és Papatváros közt a 21. sz. gyorsvonat (és még azt mondják, hogy a »huszonegy« szerencsés szám!) hatvankilométeres óránkénti sebességgel belefutott egy 18 kocsiból álló tehervonatra, amely tévedés folytán a kérdéses síneken maradt. Az ily eset természetesen nem folyhat le minden kellemetlenség nélkül. — a teherkocsik egy része bizony az erős összeütközés folytán megrongálódott, míg a gyorsvonat utasai közül azok, akik életben maradtak, részint saját lábukon hagyták el a baleset színhelyét, részint nyugodtan bevárták, amíg a mentők a legközelebbi kórházba szállították őket. Lapunk kiküldött tudósítója a kórházi személyzettel örömmel hallotta, hogy a könnyebben sebesülteknek az állapota kedvező, a súlyosabbak pedig a körülményekhez képest kielégítő.

Vagy ha két hajó, »találkozás«-áról így referálna az olvasói idegeire tekintettel levő riportter:

— Sajnálatos incidens történt tegnap este nyolc óra tájban a földközi tengeren. Az »Osborne« személyszállító gőzös összeütközött a »Trovatore« nevű kirándulóhajóval. A balesetnél a személyszállító vízijármű bizonyult erősebbnek, és összes mentőeszközeivel segítségükre sietett a pórullást kirándulóknak, akiknek egy részét sikerült is élve az »Osborne« földéltetere szállítani.

Vagy a következő kiméletes tudósítást hozná egy bérház összeomlásáról:

— A pacsirta-uccai 17. sz. bérház tegnap d. n. pont öt óraker anélkül, hogy rosszullettét bármivel elárulta volna, hirtelen és váratlanul összedőlt. Akik bent tartózkodtak a házban, azok természetesen a romok alá kerültek. Szerencsére a lakók bizonyos százaléka a mondott órában nem időzött otthon, s ezeknek az ijedségen s az anyagi kárukon kívül egyéb bajuk nem történt.

Olvasónknak a recipje szerint a multheti tűzvészről így kellett volna megemlékezni:

— A patak-uccai tűznek mindössze csak hét ház esett áldozatul, mert a többi nyolcat a gondos tűzoltóság a vész lokalizálása által megmentette. A derék tűzoltók közül csak ketten sebesültek meg súlyosabban, azok a lakók pedig, akik hennétek, szerencsére életbiztosítva voltak.

Még néhány kísérlet, ahogy azt az anyósát féltő olvasó szeretné:

— A véres párhaj hírére, amelynek lefolyásáról egyik-másik szenzációra túlhés laptársunk nagyon is sötét képet festett, közönségünk megnyugtatására s az igazsághoz is hiven oda helyesbítjük, hogy a bajvivőknek csak egyike esett el. — a másikkal folyógyulladásához az orvosok, ha komplikációk nem következnek be, reményt nyújtanak.

— A Martinique-szigeti pusztító földrengés tagadhatatlanul kellemetlen esetét kedvezően enyhíti, hogy a lakosságból elegendő maradtak élve ahhoz, hogy a halottakat és a romokat eltakaríthassák. A Gondviselés a legnagyobb megpróbáltatások alkalmával is vigyáz arra, hogy a benne bizakodókat megvigasztalja s őket sorsukkal kibékítse.

— Egy 80-lóerős automobil és egy motorbicikl között az előbbi vezetőjének vagy az utóbbi tulajdonosának a vigyázatlansága folytán tegnap délben a Kolumbusz-ucca és a Lindbergh-tér kereszteződésénél összeütközés történt, de ez a biciklistának hirtelen és valószínűleg minden fájdalom nélkül beállott halálán kívül egyéb bajjal nem járt. Az autó utasai egyfolygig sértetlenek maradtak, s a gépkocsi tulajdonosa (ismert jószívű férfit) csak azért nem ajánlhatott föl illő kártérítést a sértettnek, mert az már nem volt ab-

ban a helyzetben, hogy a kétségkívül nagylelkű ajánlatot elfogadhatta.

— Mezopotámia némely vidékein jelenleg kolera-járvány dühög. Az orvosok egy része — jó órában legyen mondva! — még egyelőre immunis a betegséggel szemben, a haldoklók pedig, amennyire azt a primitív egészségügyi berendezés megengedi, lelkiismeretes ápolásban részesülnek. A halálozási arány kedvező. A betegek egy része folyógyul.

— Weinstöcker Frigyes bárót az ismert urlovast egyik lova a napokban olyan ügyetlenül dobta le, hogy (a bárónak) mind a két lába eltört. A ló sértetlen maradt s a holnapi versenyen találkozni fogunk vele. Mintha semmisse történt volna!

— Annak a hányaszerencsétlenségnek, amelyről a bulvárlapok tegnap oly riasztón írtak, távolról sincs annyi áldozata mint eleintén hitték. Nem igaz, hogy a tárnák munkatársainak több mint fele ottfulladt. Azok közül, akiket már elveszetteknek tartottak, sikerült még néhányat kimenteni, s ezeknek az állapota, mint tudósítónk jelenti, egyáltalában nem reménytelen. Az orvos, akit munkatársunk ez ügyben konzultált, ég félf emelt szemmel mondotta: »Még mindig történnek csodák, s ahol a tudomány tehetetlen, az Isten még mindig segíthet.«

— Az árvíz Pusztaiufaluban lényeges károkat okozott az utóbbi napokban, de a lakókat vigasztalhatja, hogy a házak egy része ellenállott a hőmpölygő víz pusztító áradatának. Emberéletben kevés kár esett, s a gázszőlő suított családok iránt a részvét általános.

— A villám, amely Palotás Márton földmives házába lecsapott, a derék családnak egy részét megkímélte. A falu lakossága örömmel értesült erről, mert Márton bácsit, aki most felesége és két gyermeke sirtja fölött kesereg, a polgártársai a becsületes magaviseletért és józanságáért osztatlan nagyrabecsülésükkel veszik körül.

A levélíró izlésének megfelelően a zsedniki benzintorobanásról valószínűleg így kellett volna megemlékezni:

— A robbanás folytán többen, s köztük kis diákok is, kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Képzeli-e el azoknak a szülőknek az örömet, akiknek a gyermekei nem tartózkodtak a katasztrófa közelében s így semmi bajuk se történt!

Azt hiszem, a mi kedves olvasónk ilyeneknek kíváná azokat a híradásokat, amelyek az ő idegeit s az anyósáit az izgalmaktól meg tudják kimélni. De vajton meg volnának-e az ily szövegkezőssel elégedve azok az olvasók is, akiknek az anyósuk nem fekszik ennyire a szívükön?

A SZÉN DRÁGA

MIÉRT
ENGEDI A LEVEGŐBE?

A HIBA

az Ön kazántelege
ELAVULT ÉS NEM
GAZDASÁGOS!

Használjon

GANZ-féle

nagytejesítményű kazánokat és önműködő tüzelőberendezéseket.

JUGOSZLÁV GANZ RSZV.-TÁRSASÁG

Beograd,
Karadjordjeva 75
Tel. 23 90, 44-33Sürgöncim:
GanzZagreb,
Draškovića 27
Tel. 55 87

DOHÁNYOZNI MÉREG!

Mindenki játszva leszokhatja az egészségnek ártalmas dohányzást »EX« tablettáinkkal. 14 nap lefolyása alatt a legszenvédélyesebb dohányzóból is nemdohányzó válhat, ha naponta háromszor az »EX« tablettát használja.

Feltétlenül ártalmatlan!

Egy csomagolás 30 dinár és portó, egész gyógy-mód ötesomagolás 145 dinár. Franko szétküldés: „AURORA“ Sekt. I. N. vizár, Zeljeznicka 38

11123
Dr. SEIDL
GYÓGYPENZIO
(KURHAUS) CRIKVENICA
Tengeri-fürdő és téli klimatikus gyógyhely
Elsőrangú intézet. Üdülőknek, lábadozóknak nap-, lég- és fekvőkurák egész éven át.
Teljes ellátás 75—90 dinár. Prospektus kívánatra

Ole ó, elsőrendű kivített
STYLBUTOROK

kivételes árak, fizetési kedvezmények
az 50 éve fennálló

Hofman Mihály özvegye

lakberendezési vállalatnál Subotica Ala sandrova ul.
2 valódi masszív sárgaréz templomi csillár,
és 16 fallal alkalmi áron eladó

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

50

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

(A stúdióban sem arany az élet)

Mindakét hír egyformán elkésztette és megfiosztotta attól a kevés biztonságérzettől is, amit a hajdani dúzzadó ambíciók romjaiból át tudott menteni ezekbe a napokba.

De nem volt ideje a kesergésre. Felvételre kellett mennie. A Bondstreet sarkán kerített egy szabad taxit és ólmos fáradsággal rogyott az ülésre.

Az uton, amíg az autó csak lépésben haladt, a mindenfajta járművek valószínűtlenül nagy tömegében, megpróbálta rendbehozni a gondolatait.

— Mindenesetre pénzt kell küldennem apáéknak. Sokat. Gyorsan.

Megpróbált mérleget csinálni. A gázsiját három hónapra előre felvette és a pénz ilesztően rövid idő alatt, szinte észrevétlenül fogyott. Lázasan kutatta ki a retiküljét: huszonhét fontja volt mindössze.

Nincs más hátra: Baltinghoz kell fordulnia. Pénzt, pénzt kell szereznie mindenáron, sokat és gyorsan. Hogy odahaza az öregek megszabaduljanak az adósságok sorvasztó gondjaitól és sok, friss árut vehessenek. Kézpénzért. Hogy megmaradjon az üzlet.

A gyárban mindenkinek feltűnt az idegessége. A felvevőgép pedig, ez a részvétlen, néma szörnyeteg könyörtelenül megrögzítette a vergődését, ideges, elhamarkodott gesztusait és megszibe révedező szórakozott tekintetét, amelyet ezen a délelőttön sehogyan sem tudott a filmszerű édeskedés pózába kényszeríteni.

Coolden, aki szintén nagyon ideges s a szokottnál is ordítóbb kedvű volt, nehezen fekezett dühvel figyelte. A rendező alapjában véve hirtelen dühbeguruló faragatlan fickó volt és a self made man-ok kényszeredett, egyáltalán nem vérbeli udvariasság máza csak úgy, ahogy leplezte valódi természetét. Az egyik jelenetet háromszor ismételtette meg vele. Édeskés bucsujelenet volt. A parasztlányka, akire a karrier csodái várakoznak a városban könnyezve, fájdalmasan bucsuzik szerelmétől a daliás ismeretlenlőtől, akivel csak pár nappal ezelőtt ismerkedett meg.

Margit játéka ma sehogyse tetszett Cooldennek. Tuskómodora és kikötői allűrjei ellenére is jószemű, biztos judiciumu rezisszór volt és a lány mozgásában az első pillanattól észrevette a tétoyázó és szórakozott bizonytalanságot.

— De Miss Mary, az Istenért! — kiáltott fel kétségbeesve, amikor harmadszori próbálkozás után is kénytelen volt leinteni az operatort. — Ezt így mégsem lehet csinálni. Maga úgy mozog, mint a Gólem. Itt nem játszunk paprikaiancsit. Így sohasem lesz film ebből a hülyeségből. Kegyed ugylátszik pályát tévesztett. A marionett-színpad felé kellett volna orientáldódnia.

A statiszták udvariassan nevettek. A statiszták mindig nevetnek, ha a mindenható rendező szellemes kiszólásokra vetemedik. Akár az iskolában, amikor a tanár rossz kedve egy még rosszabb vicc lig levében oldódik fel.

Margit idegesen felelt vissza:

— Kérem, kérem, Mr. Coolden, ha nem teszük, talán ne folytassuk ma. Ugyis rosszul érzem magam.

Janette Daylor, aki az egyik sarokból látható élvezettel figyelte Margit vergődését, gunyosan szóló közbe:

— Biztos katzenjammerja van. Talán tulsokat táncolt az éjjel az Excelsiorban...

Margit megvetően nézett végig rajta:

— Drágám, úgy látom maga tulsokat tördök az én legprivátább ügyeimmel. Remélem nem kívánja, hogy magától kérjek kimaradási engedélyt, ha táncolni akarok.

— Dehogy, dehogy édesem. Csak táncoljon nyugodtan. Fog maga még máshol is táncolni.

A statisztéria megint felnevetett. Karban. Margit pedig rákvörösen fordított hátat a felvevőgépnek és a kijárat felé indult. Coolden alig tudta visszatartani.

— Nem játszom addig, amíg ezt a nőt el nem távolítják innen — kiáltotta szinte hisztérikusan.

A színésznőt el kellett küldeni. Persze ez se ment simán. Janette Daylor az ajtóból még oda-szólt neki valamit angolul. Margit nem értette, de az újból felviharzó nevetés mindennél világosabban mutatta, hogy az eddigieknél is sértebb maliciát kapott.

A rendező gorombán vetette oda.

— Most már igazán tessék kezdeni. De nem veszekedni. Játszani.

A jelenetet bevezető premier-plannál egészen közel kerekedett hozzá a gép. A premier-plan a gyöngéje volt Cooldennek és ha a színészi ilyen képet rontottak el, embert tudott volna ölni. Margit elrontotta. Még pedig alaposan.

A rendező kezét tördelve száguldott fel és alá a stúdióban és angolul káromkodott. Azután a terem közepére állt és eljátszotta Margitnak a jelenetet, Pipával a szájában, ábrándozó arcot vágott, néhány tántorgó lépést tett előre, majd az egyik közelálló statisztanő karjaiba omlott.

— Így tessék!

Hallatlanul komikus látvány volt. Margit legalább is úgy találta és akaratlanul is elnevette magát. Egészen hangosan.

Ez a nevetés végképen kihozta a sodrából Cooldent.

— Hát így nem lehet dolgozni — ordította, hogy beleremegtek a kulisszák. — Tehetségtelen privátokat hoznak a nyakamra, hogy az a keserves...

Öt perc múlva azért bocsánatot kért Margittól.

— Nagyon ideges vagyok — mentegetőzött. — Meg kell szoknia engem Missis! Azután különben sem vagyok a mézes szavak embere...

— Kérem, kérem — szakította félbe a lány, — nem vettem annyira a lelkemre. Látom hogy meg kell még szoknom, itt az iramot, a tónust, mindent...

Azért nagyon fáj neki az egész. Mégis erőt vett magán. Tudta, hogy délben Balting jön érte és neki ma hidegen számítonak, csábosan szépek és varázslatosan jókedvűnek kell lennie.

Az autóban szorosan a gyáros mellé simult. Szerelmesen, odaadón és behunytt szemmel. Azután jókedvű történetkéket mesélt a stúdióból, anekdotákat és kedves, vidám eseteket. A megalázásokról, a kőmvekről és a sikertelen kísérletek között elmult délelőtt egyéb szenvedéseiről nem tett említést.

Balting boldogan vette tudomásul a hirtelen változást, amely a lány kedélyében végbement.

— Mi van magával my dear? Az utóbbi hetekben olyan lehangolt volt, mintha valami nagy bánata lenne és most egyszerre ez a jókedv.

Margit titokzatosan mosolygott. Azután incselkedően énekelte bele a férfi fülebe az ismert operaáriát:

A nő szívét ki ismeri?

Ezer titokkal van az teli...

Balting nevetett:

— Remélem a második két sort már nem akarja önmagára applikálni?

A délután sokkal simábban telt el. Végre megcsinálták a fatális jelenetet és előkészítették a másnapi interieur színhelyét. Este kettesben vacsoráztak Baltinggal és másnap reggel már egy ötszáz fontos traveller-csekket adott postára Sonntag Antalné urnó címére, rövid levél kíséretében. A levélben megírta, hogy a pénz az öregeké.

... ha nem akarnak elfogadni, szereld le őket azzal, hogy becsületes keresmény és tulajdonképpen csak kölcsönviszátérítés. Juttasd eszükbe, hogy mennyi pénzt küldtek utdnunk Párisba. Igazán a legelemibb kötelességem, hogy most, amikor úgy-ahogy módomban van, visszahozzam a pénzt. Különösen, ha olyan nagy szükségük van rá, mint most...

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Fájdalomtól megtört szívvel jelentem, hogy szeretett férjem

Schwartz Gyula

f. hó 19-ikén, este 6 órakor, Novakamizsán rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Temetése f. hó 21-ikén volt nagy részvét mellett.

Gyászolják, akikkel életében jött tette: barátai és rokonai. — Felejtethetetlen, nemes emlékét örökké meg fogom őrizni.

Özv. Schwartz Gyuláné,
szül. Hacker Róza

Nemačka Keramika

(Deutsche Keramik)

Kosmajka 7 Beograd Telefon 31-82

Meissenl Hardmuth, Čeh és Zsolnay
fayenc fal- és padlóburkoló keramiai lapok.

Meissenl és Hardmuth-kályhák, valamint luxuskandallók és takaréktűzhelyek (Sparherd).

Költségvetés, tervrajz díjtalan.

Tekintse meg kiállítási helyiségünket

A Centralna Banka rádióvállalata

Jugoszlávia legszebben felszerelt rádió szaküzlete

hol a közönség érdekeit szaktudás mellett, jóízű és szolid üzletelvek garantálják.

Győződjön meg Ön is, tekintse meg

a legrégebb tapasztalatokkal és legmodernebb konstrukciókkal dolgozó

világcégek eredeti modelljeit!

Szabad bemenet, vételkényszer nélkül

Izvrš. br. 714/1929.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će one pokretne, koje su usled odluke broj 2782/1929. Kulskog sreskog suda u korist ovrhovoditelja Palašti Franja zastupani po advokatu Dru Lederer Tibor Kula protiv ovršenika radi namirenja 3000 din. glavnice i spp. popisane i na 10.200 din. procenjene i zaplenjene poimece 1 Vert-hajnova kasa, 1 zidni sat, 1 otoman, 1 sto, 6 stolica, 1 pokrivač za sto, 2 nog kostena, 2 dvokrilna priona, 2 svinčeta na temelju odluke br. Gn. 3120/1929. Kulskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 26. IX. 1929. posle podne 9 sati u Kuli na stanu ovršenika.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupijenu stvar po §§-u 107. i 108. zak. čl. LX. 1881. U koliko su odnosno pokretne i dražbi za — i nadpleniti i na iste namirno pravo stekli, ova se dražba u smislu §. 20. zak. čl. 41. iz 1908. god. odredjuje i u njihovu korist.

Kula, 13. IX. 1929. god.

Milovan V. Munjin

11143

kr. sreski sudski izvršitelj.

Lakóház

a novivrbászi vasutállomással szemben, amely áll 4 szoba, 2 konyha, üveggang, éléskamra, 2 nyárikonyha, istálló és tágas kertből, minden a legjobb állapotban, kertésznek vagy kisebb ipari vállalatnak igen alkalmas

eladó

Közelebbi felvilágosítással a tulajdonos Novivrbáson szolgál

11143

Északamerikába: Canadába, Délamerikába: Argentiniába, Braziliába stb. utazni szándékozónak

ingyenes felvilágosítást nyújt a

FRANCUSZKA LINIJA

Zagreb Beograd Sombor

Vel-Bečkerek, Obala Princeza Jelena 3

Semrlach szanatórium

Gras mellett Stejermark Gyógyintézet szőlőhegyek között 760 méter magasságban a tenger sárá felött. Korszerű berendezés, kiváló orvosi vezetés.

„Stoewer“

Elismert **LEGJOBB**
író gép

Kapható részletfizetésre is
DEUTSCH I. SZUBOTICA
ALEKSZANDROVA UL. 5. 9854

OLCSÓBBAN VESZ

nagyobb választékból, ha szőrmeszükségletét még az őszi szezon előtt szerzi be! — Nagy raktár! Kedvező feltételek!

Zsulyevics szücs, Subotica
Sokolska ulica 15 10390

Olcsó árak

Olcsó árak

Divatos

Izléses

Tartós

Elegáns

Bressburger
DIVATCIPO KÜLÖNLEGESSÉGEI

Állandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből

Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

A vajdaságlak kedvelt találkozóhelye

BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnál

Teljesen újonnan berendezett kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bács megyei Naplóra való hivatkozással
20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KÁVÉHAZ

Tulajdonos: **GROSZ ÖDÖN**

KINTORNA

— Nézze, fiatalember, maga semmit sem dolgozik? Mire használjam magát akkor az üzletben?

— Talán mint elrettentő példát, kérem szépen.

*

Ledny: Láttam egy hirdetést, amelyik egy könyvet ajánl és azt mondja, hogy abból minden leány megtanulhatja a házassághoz szükséges tudnivalókat. Mit gondolsz, mi csoda könyv lehet az?

Fia: Azt hiszem, szakácskönyv.

*

Asszony: Drágám, szeretnék veled az új ruhámról beszélni.

Férj: Csak röviden.

Asszony: Persze. Legfeljebb a térdemig.

*

— Rendben van, fiatalember. Magához adom a lányomat, de kérdés, hogy el tud-e maga tartani egy családot.

— Hogyne, kérem.

— Igen ám, de mi tízen vagyunk...

*

Férj: Hogy vehetted meg ezt a borzasztó kalapot, tele ezzel a cseresznyedísszel?

Feleség: Hiszen tudod, mennyire szeretem a cseresznyét.

Férj: Na és? Én is szeretem az almásrétet, de van az én cilinderemen almásrétes?

*

— Vettem egy autómobil. A zongorámat adtam érte cserébe.

— És az autókereskedő elfogadta?

— Hogyne. A szomszéd lakásban lakik.

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

A Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szereztetni, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vizumot. Ez az újítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztálya hivatalos bélyegzővel ellátott igazolvány szükséges, mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőletnél (Beograd, Palata Akademia, Jakšičeva ul. 2), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testületknél, pénzintézetknél és utazási irodáknál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vizum Budapesten 50%-os kedvezményrel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és gyógycélakat szolgáló vasuti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vizum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál illetve a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztályánál (Beograd, Palata Akademia, Jakšičeva ul. 2.) 50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

A fenti vizumkedvezmények az esetre érvényesíthetők, ha az utazás a beutazás és kiutazás napjait is beleszámítva, összesen legalább 3 napot tölt Magyarországon. Minden megkezdett nap egésznek számít. Azok az utasok, akik 3 napnál kevesebb ideig tartózkodnak Magyarországon, a határon való kilépésnél a fél vizumdíjat utánfizetik.

Naptárárusítók figyelmébe!

Mi a Minerva Naptárak tíz legfőbb előnye minden más naptárral szemben s mi biztosítja ezek kelendőségét?

1.

Olcsóbb, mint a többi kalendáriumok.

2.

Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak. Több olvasnivaló van bennük.

3.

Ami benne van, azt a legjobb írók írták, a képeket a legjobb rajzolókat rajzolták. Tartalmuk érdekes, tanulságos és hasznos.

4.

A Minerva Naptárak kiállítása tetszetős, művészi.

5.

Minden naptárhoz ingyen regény van hozzáfűzve.

6.

Mindegyik naptár szövegrésze más és más.

7.

Tanulságos és érdekes képek egész tömege van minden naptárban.

8.

Sok hasznos és érdekes tudni való van bennük.

9.

A Minerva naptárakban foglalt adatok pontosak.

10.

A naptári részben az ünnepek vörös betűkkel vannak feltüntetve. A napkelte, holdkelte, névnapok, vásárok jegyzéke pontos és megbízható.

Már most, rendelje meg az

1930-as

naptárszükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.

Az 1930-ik évi

„M I N E R V A”
N A P T Á R A K

szétküldése október elején megkezdődik. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat

a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár

Minden naptár más-más szövegű s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.

Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.

Minerva-nyomda
Subotica

A legmakacsabb és legelhanyagoltabb
**székszorulást, gyomor-,
vese- és májbajokat**
gyorsan, biztosan és a kiújulás veszélye nélkül gyógyítja a

FIGOL

A FIGOL kiváló gyógyerejű dalmáciai füge nedvéből és tengeri füvekből készül, tehát minden veszély nélkül alkalmazható még a legérzékenyebb gyermekeknél és idősebb személyeknél is. Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIC gyógy-szertára Dubrovnik 2. — Ára üvegenként 40 dinár, három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár. 7642

V. BATA SIN, SUBOTICA
vadászfegyver-
és lőszer nagykereskedése

Az ország egyik leghatalmasabb és leg-
jobb felzerelt vadászati sziküzete

Nagyban Kicsinyben

Mielőtt vadászfegyver- és lőszerzár-
ságot vesz, kérje nagy kénes
árjegyzőkönyvet fegyver- és lőszer-
körüli

Árjegyzék ingyen

Vadásztársaságoknak külön kedvezmény

**Villanyerőre berendezett
nagy puskaműves műhely**

WEITZENFELD
i DRUG SUBOTICA
INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes-
zsákok

vizmentes ponyvák

Kerti és tüzelő tömlők,
mindennemű zsinagárak
olcsó beszerzési forrása.

Kérjen árajánlatot!

Előírással új

TANKÖNYVEK

az összes iskolák és tanintézetek részére és

használt tankönyvek

kitünő állapotban, új, tartós kötésben
míg a készlet tart

féláron

Előírással

**író-, rajz- és tanszerek
jutányos áron**

A középiskolai magyar tananyagok
növekedésének figyelembe

Tankönyvszükségletüket már most rendeljék meg,
mert a könyvek későbbi beszerzése nehézségekbe
ütközik

VIG könyvkereskedés
Subotica, Főter

Hegyi Fülöp

női konfekció-

és szőrmenagyáruháza Suboticán

eztúton értesíti a tisztelt hölgyközönséget, hogy az
őszi és téli divatujdonságok

megérkeztek és azok árusítása megkezdődött.

Raktáram felel a legkülönbözőbb minőségek és
fazonok hatalmas tömegét a legegyszerűbb köpenytől
a legfinomabb eredeti párisi és bécsi modellig.

Fővárosi nivón álló

szőrmeosztályomban

piazar választék van eredeti bécsi és saját készítésű
mindennemű szőrmebundákból!

Különlegességek finom kikészítésű bárányszőrökben!

K ö t ö t t á r u i m

minőség és izlés tekintetében vezetnek.

Külön mértékosztályomban

női köpenyeket eredeti párisi és bécsi modellek után
felelősség mellett készítenek.

Hitelképes egyéneknek részletfizetési kedvezmény!

LIBA

Libahus

Aprólék

Libazsir

Libaháj

Libamáj

és tőpörtő

kapható

Körösi Géza

cégnél

Telefon 5-13

Hölgyfodrászat

Szép és

modorú

Haját v g

Haját m

Manikűröz

8°-
din.

Bérlés (10 szám) 60- dinár

Kihullott hajat veszik

HUSZÁK PÁL

Prokesch-palota, a vasutól 2 perc

**Iskolatáskák,
mappák és bőröndök**

bőrből és vászonból oszón csak **SCHLAGER** bő-
röndökkel a készítőnél szerethetők be. Divatos ridikü-
lökben nagy választék. Subotica, Aleksandrova ul. 1
28

**„GALEB“
Hajózási Vállalat**

közhírré teszi, hogy eddigi közlekedését változat-
lanul fenntartja és az árufelvétel naponta a követ-
kező állomásokra folyik:

Zemun, Beograd, Pančevo, Za-
brežje, Sabac, Smederovo, Dubra-
vica, Vel-Gradište

A novisadi ügynőség a saját raktárával a Kaná-
lison túl van elhelyezve. Telefon 26-96. Minden
bővebb felvilágosítás ugyanott, valamint ALEKS.
GUTTMANN I FUCHS novisadi szállítócégnél, tele-
fon 20-40 kapható.

Azonnali belépésre
keresünk ügyes

**kályhas-
keramikusokat**

Schomann & Bauer
Novisad, Jevrejska 9

Intelligens hölgyek

és urak jól bevezetett cikkek,
ugymint fontos újdonságaink
piarításához minden közönségen
keresztül. Magas kereseti le-
hetőség! Jelentések: „AURORA“
Novisad, Zeljeznička 38.

ISKOLAKÖNYVEK

magyar és német nyelvű
iskolai kézikönyvek, engedé-
lyezve a Minisztarstvo Pro-
svete által. Árjegyzéket
ingyen küld a kiadó.

Lipsitz & Lampel
Subotica 754

Jutafonalat

ajánlunk nagyban és kicsinyben
kedvező feltételek mellett

Fonó- és kötélverőgyár Rt.

Odžaci (Vojvodina)

Ujjonnan berendezett **JUTAFONODA**

Kérjen mintát és árajánlatot

Makói tejta
szűrtől dughagymáól
ültetett

vöröshagyma

nagyobb tételben
kapható

Politzer Zsuzsi
börzsgazdái ában, Senta

Ujburgonya
teljesen érett raktárképes

„JULIUS GYÖNGYÉ“
étkezésére legkiválóbb németországi
tejta. Kapható vagonokból meg-
egyezés szerint. Mázaszámra vas-
uton utánvéttel 130 dinártól szá-
kal, brutto netto ért. az Crvena
Állomás

DIENER NÁNDOR gazdasága
Crvena 0301

**Bőröndök, idetű-
lők, pénztárcák, katonai
és civil nergek, az ösz-
szes bőrárak és lőszerzá-
mok előnyös áron kaphatók**

Fazekas Mátvás
bőráru-műhelyben
IV., Vilsonova ulica 44.

Rendeléseket és javításokat
oleón vállal 80

LIFKA-MOZI

Hétfőtől szerdáiig
UFA héttől UFA slágerek!
WILLY FRITSCH, JENNI JUGO
ALTONA GYÖNGYE
 Hamburgban leélt szodó díktető cselei menyü történe
Közóhajra!
ASZFALT
BETTY AMAN, GASTAV FRÖHLICH
 Előadások: 4, 6 és 1/2 9 órákor

HÁZASSÁG

Férjhezmenőknek, nősülőknek biztos siker. Cim a kiadóban. 9896

FOGLALKOZÁS

Közé banktisztviselő felvételik. Ajánlatokat »Szorgalmas« jeligen a kiadóba.

Felkeresést keresek a község központjában levő, artézi kuttal, üvegázzal és melegvízzel felszerelt konyhakertészetembe Schieier Sándor, Sztaranovicva. 10349

Asztalossegédet állandó munkára keres Gertner János asztalos, Telescka.

Halló Szubotica, Szombor, Novisádl Negyvenéves, 14 évig volt állomásvezető, 70.000 dinár bankgaranciával, keres raktárnoki, inkasszánsi állást, spedítornél vagy esetleg más vállalatnál, vidéken is. Beszélök magyarul, németül és szerbül. Cim: K. P. Vršac, Kormanova 17. 11127

200.000 dinár bankgaranciával pénzürosi, könyvelői, irodavezetői állást keresök, szerb-horvát, német magyar nyelvismerettel. Közvetítőt 10.000 dinárig díjazkrtén díjazok. Ignjatich, Beograd, Kralja Milana 46.

Kiutót állandó alkalmazásra felvesz a Ruff cukorkaüzlet Korzó. 11182

Könyvelő és levelező szerb, német és olasz nyelvtudással, az angol és francia nyelv meglehetősen ismeretével állást keres. Ajánlatok 11113. szám alatt a kiadóba küldendők. 11113

Bognárségédet, feltétlen jó munkát és fiatalt felvesszek. Buczella Géza bognár, Srbobran. 11131

Pikolo felvétetik a Stipid úteremben. Ugyanott megvétele keresetük egy papagálnak való kalitka

Ügyes segéd, aki a kirakatrendezéshez is ért, felvétetik a Párisi Nagyrúháznál Novisadon. 11118

Fényképész, jó és gyors retusor, október 15-re állandó állást kaphat. Cim a kiadóban. 11108

Tanoncot felvesz Molnár műköszörős Subotica, Bene Sudarevičeva ul. 11124

»Jupiter« Elemgyárban munkásállások felvétetnek Trumbičeva és Trg Kralja Tomislava sarok. 11102

Provizions utazót keresek, aki egész Jugoszláviában jól be van vezetve. Cim a kiadóban. 11113

Elektrotechnikus-rádió szerelők felvétetnek Central Rádiónál. Csak tökéletes képzettségűekkel tárgyalunk. 11137

Borhordók 1000—1200 literig eladók. özv. Pirmiszker Józsefné, Save Tekelije ulica 87. 11117

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címző befizetésre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbontásig jelölés leveleket továbbítunk. Kérve megkötésükben válasszák meg a mellékletet.

Eisler Izsó
 ruhaárúháza
Subotica
 a barátok temploma során

Férfi öltönyök 390 dinártól

Férfi téli kabát 380 dinártól

Gyermek-RUHA 160 dinártól

Női téli kabát 350 dinártól

Nagy választék!

Eladó Hofherr gyártmányu 8 HP eredeti láncos magánjáró cséplőgarnitúra elevátor és teljes felszereléssel 1928. évi kiadás. Érdeklődni: Pavel Cerveni, Bakki-Petrovac 1209. 11116

Fűzék orvosi rendelésre, haskötők legmodernebb kivitelben Gutainé, VII., Ostojičeva ul. 15. 10963

Eladó a Kalora Milodanovičeva ulica 10. számú, 3 szobás, konyha és mellékhelyiségekkel álló jökörban levő lakóház. Értekezhetni a tulajdonosnál. 11106

108 kat. hold elsőrendű szántóföld egy tagban vagy parcellázva, Topola és Moravica közötti köves ut mentén, eladó. Ertesítést ad Szubotican dr. Strelitzky Dénés ügyvéd, vagy a helyszínén, Zsuzsa-majorban, Fernbach-szállás. 11104

Vendéglő, jóforgalmu, beletőség miatt szabadtérből eladó. Erdélyi Lajos, Mol, Bácska. 11109

Írógépig alig használt nagyon olcsón eladó. Nyilas ökszerész, Strossmajerova ulica 7. 11135

Eladó 8 HP huzatos kazán és 20 HP fagázomotor Üzemen megtekinthető Barsi Józsefnél Szubotica, Duličeva ulica 47. 11134

Provizions utazót keresek Bácska-Bánátba azonnali beletésre, ugyanott nagy lakók eladók. Cim a kiadóban. 11139

Legújabb rendelet szerinti tankönyvek

valamint az összes előírt füzetek, rajz- és írószerek az összes iskolák részére kapható nagyon olcsón. Füzetek 40 lapos 3— din. 60 5— 80 6—

Közg-metrár: 30—, 20— és 10—, 12 darab festék ecsettel dobozokban 11—

Antikvárium és Könyvnyomtatás Sirosmajerova 16. (Halpiae) 0 1

Mezérkértek b'c i és páris' modelljeim

a legújabb őszi divatújdonosságokkal

Vételkényszer nélkül tekintse meg!

HIRN RÓZSI női kalapüzlet, városnéző-épület 10839

A szentai Szent István plébán' a javadalmát képező popovicsi

szőlőtermés

7 holdról

eladó

Ertekezni lehet a szentai Plébánia Hivatalnál 0 91

Boroshordók és szőlőzuzó prés eladó. Spitzer vendéglő, Pašičeva ul. 11. 11107

Exisztencia

Könnyen előállítható vegyészeti cikk gyártására és receptje csak haterzer dinárért gyors elhatározásu vevőknek eladó. A cikke a butorgyártásnál van szükség és az Szlavóniában, a Vajdaságban, Bácskában, Bosznian, Szerbiában már meglehetősen be van vezetve. Havi kereset legalább tízezer dinár. Érdeklődők leveleit »Exisztencia« jelige alatt a kiadóba kérem. 11054

Kegyelti emlékeket (Jahrzeittafel) 50 évi pontos kiszámítással, szép kivitelben, 50 dinárért készít és portóméretesen bárhova szállít Mendel Farkas, izr. kántor, Velikibeckerek. 10891

Eredeti japán gomba, ismert ázsiai háziszér érelmeszesedés, kortuntetek, bélrenyheség, álmatlanság ellen. Postai szétküldés. Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben 11070

Eladó 2 hold szőlő, fél hold kaszáló, fél hold szántóföld házzal és a hozzávaló épületekkel együtt, közvetlenül az ilokai országot közelében. Bačko Jánacs, Jlok, Srem. 11089

Kisebb családi ház eladó és azonnal átvehető. III. kör, Cantavirska ulica 45.

VÁROSI MOZI

Hétfő — szerda Kettős műsor
Egy csirkefogó naplója

Bizalmas feljegyzések oku asul a tisztességeseknek — Főszereplők: June Collyer és Donn Terry — Rendezte: Raul Walsch, Amerika leghíresebb rendezője

Leányzállás
Ha a cowboy szerelmes

Három ifjú lovas kalandja a leányinternátusban
 FOX FILM! Főszereplők: Rex Bell FOX-FILM!
 Előadások kezdete 4, 6 és este fél 9 órákor

Eladó vadonatúj állapotban Modern magyar könyvtár aranyozott díszkötésben, teljes sorozat, Singer és Woliner kiadás. A sorozat a következő köteteket tartalmazza: 1. Heltai Jenő: Szines kövek 187 old. 2. Bársony István: A Boszorkány 158 old. 3. Möricek Pál: Pusztuló világ 190 old. 4. Malonyai Dezső: Polgártársak 205 old. 5. Pekár Gyula: Vénus könnyei 205 old. 6. Bródy Sándor: Rembrandt-fejek 226 old. 7. Farkas Pál: Doktor Hartmann 171 old. 8. Lovik Károly: Egy barátságos ház története 220 old. 9. Tömörkény István: Bazarórsák 189 old. 10. Balta Ignác: Kámeák 203 old. 11. Czobél Minka: Pókhalók 173 old. 12. Lőrinczy György: Utitársaim 203 old. 13. Szoraházy István: Páratlan szerdák 223 old. 14. Bársony István: Ingóvány 188 old. 15. Kálnoki Izidor: Apró komédiák 204 old. 16. Krudy Gyula: A podolini szakácsnő 197 old. 17. Heltai Jenő: Az én második feleségem 189 old. 18. Herczeg Ferenc: A Gyurkovics lányok 167 old. 19. Mikszáth Kálmán: Páva a varjúval 159 old. Az eladó birtok 96 old. 20. Kálnoki Izidor: Veronkák szerencséje 206 old. 21. Scossa Dezső: Negyvedszázad 249 old. 22. Buday Barna: Derült égből 189 old. 23. Herczik Árpád: Hogy született a szerelem 205 old. 24. Malonyai Dezső: Az öreg méltósága 221 oldal. — A könyvek nemcsak belső értéknél fogva, hanem kiállításuknál fogva is diszei minden könyvtárnak. A 24 kötet ára 800 dinár. A könyvek megtekinthetők a Bácsmegeyei Napló kiadóhivatalában.

Műszaki cikkek, Wolfner-gópszi, S. K. F. golyócsapágyak, réz-, vas-armatúrák, víz-, gőz-, gázvezetékesek kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10445

20%-os koronabónokot veszünk. Pučka stadionja i zalozni zavod d. d. Osijek, Desatičina ulica 27. 10539

Villaház Paličon, két lénc földdel, gyümölcsfákkal, épületekkel, azonnal kiadó, vagy eladó. Földes ruházlet. 10976

Haláleset miatt jökörban levő fogorvosi berendezés azonnal eladó. Dr. Kassovitz Rudolf, Novisad. 11006

Emeletes ház, város központjában eladó. Egyik legmodernebb lakás november 1-én beköltözhető. Cim a kiadóban. 11024

Női-bicikli, csaknem új, eladó. Paje Dobanovackog ul. 3, a ház mesternél. 11028

KÜLÖNFÉLE

Labor üzletházban több irodahelyiség, esetleg garson lakások kiadók. Bővebbet Preradovičeva ul. 18. 11120

Urilekás cementgyár mellett azonnaira vagy október elsejére kiadó Markovičeva ul. 12. 11130

November elsejére Szubotican csendes, szép helyen kiadó 2 szoba, előszoba, 2 konyha és egyéb helyiségekkel álló egészséges, napfényes lakás. Cim: Parcsotičeva 15. a villanyteleppel szemközti ucca.

Két uriházból való iskolás fiúk teljes ellátásra elfogadjuk. Cim a kiadóban.

Október elsejére vagy tizenötödikére két ágyas külön bejáratu szobát keres egy gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban. 11140

Két uriember teljes ellátást kaphat Sudarevičeva ulica 63. 11046

»Palma« cipők kiválóságát minden bevóm dicseri. »Palma« cipőárúház Huspiac, volt Mácskovicsház. Gyermek iskolai cipők nagy választékban. 10706

November 1-re 2 szobás fürdőszobás lakást — esetleg konyha nélkül is — keres gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban. 10749

Szeplő és mindennemű arctisztatlanság ellen a legjobban bevált szer a Kovács-féle nagyenyedi arcenkés és borax szappan. Kapható mindenütt. Főlerakat: Herczi-drogéria, Subotica. 8101

Üzlethelyiség Zrinjski trg 37. szám alatt kiadó.

Eutorozott szoba, esetleg üresen is azonnaira kiadó V. kör. Crnkova ul. 4.